

# DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 126.

Czwartek, 27 Maja (8 Czerwca).

1865 r.

Wychodzi codziennie oprócz dni następujących po Świętach uroczystych i niedziela. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, Ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne k. 6, za 3-krotne kop. 8. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji.

Rok 2.

Prenumerata w Warszawie: Rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się; — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnoszenie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Poczty w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 k. 20. — Półrocznie rs. 4 k. 60. — Kwartalnie rs. 2 k. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się Rs. 1.

**Dla dogodności naszych czytelników, oraz pragnących rozsyłać drukowane obwieszczenia, Dyrekcja chętnie takowe dołączać będzie do Dziennika, a nadto o każdym takim dołączeniu, ogłaszać będzie jednocześnie osobno w swych obwieszczeniach prywatnych.**

## S P I S R Z E C Z Y.

**DZIAŁ URZĘDOWY.** — Rada administracyjna.  
**DZIAŁ NIEURZĘDOWY.** — Warszawa: Przegląd polityczny. — Przewiezienie zwłok J. C. W. W. Ks. Ces. Następcy tronu. — Towiański i jego sekta. — Fałszowanie monety. — Wychodźcy w Szwajcarii. — Obywatelska straż ogniowa. — Pożary w Austrii. — Kwestja rzymsko-włoska. — Mowa ks. Napoleona. — Stanowisko Francji. — Wyścigi w Epsom. — Oświadczenie p. Bismarcka. — Armja amerykańska. — Obóz krasnosielski. — Powódź. — Alimkuł. — Obiad dla jen. Chruszczewa. — Zakład mechaniczny. — Tydzień giełdowy. — Prasa polska za granicą. — Ameryka. — Austrija. — Azja. — Belgja. — Hiszpanja. — Francja. — Prusy. — Turcja. — Włochy. — Korespondencje z kraju i z nad Peltwy. — Kronika sądowa. — Kronika. — Fejleton (Tydzień Warszawski).

## DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa, d. 26 Maja (7 Czerwca).

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II-go,

CESARZA WSZECH ROSIJ, KRÓLA POLSKIEGO,  
etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przedstawienie Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła i stanowi co następuje:

Artykuł I. Na kaucje i vadia, jakie stawiane być winny do licytacji przez Rząd ogłaszanych na dostawy i inne przedmioty, mogą być przyjmowane przez Władze Królestwa te Rządowe i inne, wartość pieniężną mające, pa-

## FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

### Tydzień Warszawski.

Przez cały tydzień ubiegły, Warszawa przygotowywała się do uroczystego obchodu najpiękniejszych świąt dorocznych. Zesłanie Ducha św. lud ochrzcił malowniczym przydomkiem, „Świąt Zielonych” pewnie dla tego, że one przypadają na wiosnę, w porze, gdy już natura cała rozwinięta i strojna, zieleni się bogactwem liści i eddycha aromatyczną wonią traw pomieszanych z kwiatami. Święta Zielone obchodzą po wsiach, strojąc każdą chatę gałęziami, syjąc na podłogach tatarak lub inne zioła, modląc się nawet w kościele przybranym w drzewa i kwiaty! W Warszawie, gdzie trudniej o liście i krzewy — mieszkańcy wychodzą lub wyjeżdżają po nie w okolice — a odpust w kościele Kamedulskim na Bielanach, stał się od dawna uprzywilejowanym powodem do tłumnych zgromadzeń — chociaż wyznać należy, iż pobożność nie przewodniczy głównie tym, trzy dni trwającym wycieczkom — a nęca raczej świat modny, spacerujący nad Wisłą w dniu drugiego święta corocznie odbywane — stan średni wabią owe koczowiska po lesie z samowarem domowym i pieczenią własną, po których następują zwykle „gry niewinne” i gonitwy młodzieży; ludek zaś, najbardziej gustuje w karuzelach, młynach djabelskich, i... piekielnych napojach, które w rozruchonych do koła placu kabaretach drewnianych, wędrowni propinatorzy tak hojnie szenkują.

piery publiczne Cesarstwa Ruskiego, które w tym celu przez Władze Cesarstwa, są lub będą w przyszłości przyjmowane.

Przyjmowanych tam obecnie załącza się Wykaz, a co do tych, jakie w przyszłości przyjmowane być będą mogły, na powyższej zasadzie, Komisja Skarbu poda od siebie do wiadomości publicznej.

Art. II. Komisja Skarbu, stosując się do cen oznaczonych przez Ministra Finansów dla papierów na kaucje stawianych, oznacza i ogłasza każdorocznie cenę po jakiej papiery takowe mają być przyjmowane na kaucje i Vadia przez Władze Rządowe Królestwa, tudzież składa o tem Radzie Administracyjnej stosowne raporta.

Na rok bieżący 1865 oznaczy i ogłosi ją zaraz po wydaniu niniejszego Postanowienia.

Art. III. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu poleca się.

Działo się w Warszawie na Posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 7 (19) Maja 1865 roku.

Namiestnik,

Generał-Adjutant, (podpisano) Hr. Berg.

P. o. Dyrektora Głównego Prezydującego  
w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu,  
(podpisano) A. Koszelew.

P. o. Sekretarza Stanu, (podp.) A. Zaborowski.

Wykaz Papierów publicznych Państwa Ruskiego  
przyjmowanych w r. 1865 w Cesarstwie na kaucje  
i Vadia.

1. Bilety Komisji Umorzenia Długu Państwa.
2. Bilety Banku Państwa.
3. Wykupne Świadcstwa 5% i 5 1/2 %.
4. Obligacje Towarzystw Kredytowych miejskich.
5. Akcje i Obligacje Głównego Towarzystwa Dróg żelaznych Ruskich.
6. Akcje Towarzystwa Drogi żelaznej Rygsko-Dynaburskiej.
7. Akcje Towarzystwa Drogi żelaznej Wołgo-Dońskiej.
8. Akcje Towarzystwa Drogi żelaznej Moskiewsko Riazkańskiej.
9. Obligacje Towarzystwa Kredytowego Szlacheckiego Inflantskiego.
10. Obligacje Towarzystwa Kredytowego Szlacheckiego w Kurlandji.

W tym roku, przygotowano tak wiele miejsc do ugoszczenia przybywających z Warszawy osób, że opasano niemi do koła całą stolicę prawie. Rogi ulic oblepione zostały afiszami rozmaitego koloru, na których właściciele zarogatkowych Eldorad, bądź gotykiem, bądź tłustem, bądź egipskiem nawet *pismem*, wzywali mieszkańców Warszawy, każdy na swoje raki, kurczęta i inne delikatesy wiosenne.

Pierwszego dnia czyli w niedzielę, mnóstwo pieszych i wasagowych turystów, już od samego świtu wyjechało za rogatki i podążyło głównie do Bielan, gdzie na placu przed kościołem, przygotowane widowiska akrobatyczne i inne wyżej już wspomniane uciechy, oczekiwały na przybycie tych skromniejszych gości — wiedząc, że od powozowych nic nie zarobią zgola. Deszcz ulewny spadłszy zaraz po południu, przeszkodził rozwinięciu się zabaw w tym pierwszym dniu świątecznym; powrót do Warszawy odbył się po błocie — chociaż kursujące ciągle omnibusy lądem, a statki parowe Wisłą, zabrały mnóstwo podróżnych i ocaliły ich wykrochmalone toalety, od zupełnego zniszczenia. Na drugi dzień, deszcz znowu padał, lecz od południa niebo się wyjaśniło i mnóstwo powozów podążyło ku Bielanom na tradycyjną przechadzkę, po lasku, nad samą Wisłą wybrzeżem.

W tym lasku, słynącym niegdyś z pojedynków i samobójstw — odbyło się owego dnia wesele wiejskiej pary włościańskiej — które stanowiło malowniczy epizod zabawy.

Podczas gdy świat modny przejeżdżał się lub prze-

11. Obligacje Estlandzkiego Szlacheckiego Towarzystwa Kredytowego.

12. Bilety 5-cio-procentowej wewnętrznej pożyczki Rosyjskiej, połączonej z loteryją.

Rada Administracyjna Królestwa, postanowieniem z dnia 5 (17) Lutego r. b. Nr. 10975, darowiznę rs. 150 czyli złp. 1,000, na fundusz wieczysty dla Kolegium księży Wikariuszów przy kościele Metropolitalnym Ś-go Jana w Warszawie, przez Weronikę Karśnicką, wdowę, aktem urzędowym na dniu 18 (30) Lipca 1863 roku sporządzonym i prawnie zaakceptowanym uczynioną, w myśl art. 910 K. C. z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami bliżej w akcie darowizny wyszczególnionemi, zatwierdziła.

## DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa d. 26 Maja (7 Czerwca).

Większa część dzienników zagranicznych nie nadeszła, z powodu zielonych świątek, dla tego też niewiele mamy nowin do doniesienia. We Francji, całe posiedzenie ciała prawodawczego z 23-go zajęte było mową sprawozdawcy, p. O'Quin, który szczególnie usiłował odpowiedzieć na mowę p. Thiers, zbijając po jednym każde jego twierdzenie. Sądzą, że p. Thiers na następnym posiedzeniu odpowie na obronę rządową przedstawioną przez p. O'Quin. Posiedzenie to, pomimo świąt wielkanocnych, wyznaczono na 5-go czerwca. Dopiero jutro nadejdzie tu mowa sprawozdawcy.

Cesarz francuzów nie przyjął dymisji księcia Napoleona. Książę zaś z swojej strony nie wyjechał do dóbr swoich w Prangins, jak to rozgłaszano, a rozbiegła się nawet pogłoska, iż zamierza wyjechać do Tulonu, na spotkanie cesarza. Z wszystkich tych okoliczności wnoszą, że poróżnienie wywołane wśród rodziny cesarskiej mową księcia, jest na drodze pojednania. *Le Phare de la Loire*, pierwszy ogłosił zbieranie składek

chadzał po uprzywilejowanej alei — na brzegu lasku zgromadzony licznie ludek warszawski i okoliczny, przypatrywał się bądź cyrkowi gimnastyków, bądź woskowym figurkom, bądź marjonetkom — bądź nakoniec, śmiał się do rozpuku, patrząc na poważnie wykonywane tańce i sztuki przez niedźwiedzia przyprowadzonego na tę uroczystość, aż z Niż-Nowogrodzkiej gubernji. Cukiernia koczująca, rozbita pod namiotem w lasku, ochładzała lub rozgrzewała specerujących, a miejscowy restaurator przygotowanemu suto potrawami, nasycił żołądki tych, którzy w zamian za to, jego kieszeń nasycić chcieli! Nie brakowało też do uzupełnienia tego obrazu i małych kramików przenośnych z odpustowymi cackami — jako to z pierścionkami, paciorkami, medalikami i tym podobną galanterją jarmarcznią. Rozstawiona po lasku orkiestra wojskowa, przygrywała przechadzającym się i spacerującym zarówno, a zdumione słowiki i inne świągotliwe ptastwo bieląńskiego lasku ucichło — dziwiąc się takiemu widowisku, wyprawionemu dla nich przez ludzi. Oprócz tej muzyki orkiestrowej, była jeszcze inna, sentymentalniejsza nierównie; składały się na nią arfiarki, bręczące na tych cherubinowskich instrumentach przed restauracją, rozmaite muzykalnie workalne utwory.

Nad wieczorem, cały ten tłum różnobarwny poruszył się nagle — szereg powozów, drożek, omnibusów i bryczek, zalał całą szosę i ciągnął się po niej jak wąż olbrzymi, sycząc na Warszawę do której wracać musiał. W czasie przejazdu na Bielany i z powrotem,

ludowych po 10 centimów, w celu ofiarowania złotego medalu pani Lincoln. Składka ta, popierana przez wiele dzienników paryskich i prowincjonalnych, dotychczas nie napotkała na żadne przeszkody; lecz teraz znowu władza, namyśliwszy się, zabroniła w kilku departamentach zbierania tych składek.

Wciąż jeszcze jest mowa o układach rozpoczętych pomiędzy Anglią i Francją, w celu porozumienia się co do wspólnej drogi jaką należy postępować w sprawach amerykańskich. Zdaje się, że Anglia zgodziła się na niektóre punkta drugorzędne, lecz że nie chce wcale słyszeć o jakimkolwiek wystąpieniu w Washingtonie w przedmiocie Kanady lub Meksyku. Gabinet londyński, jak powiadają, nie dba wcale o zachowanie Kanady, jeżeli osada ta zechce się odłączyć lub nie będzie się chciała bronić przeciwko wcieleniu do Stanów Zjednoczonych, co się zaś tyczy Meksyku, to rząd angielski przyjął postawę przyjaznej neutralności i bezinteresownego wyczekiwania, która zbyt sprzyja jego interesom, aby je mógł bez namysłu porzucić.

Z liczby wszystkich mów jakie wyrzeczono w Anglii z okazji nowych wyborów do parlamentu, najważniejszą jest mowa p. Gladstone przed wyborcami w Chester, popierająca kandydaturę jego najstarszego syna. Pominąwszy już przychylną z jaką zazwyczaj przyjmowane bywają mowy ministra skarbu, który zmniejsza podatki, zdania jednak wypowiedziane przez mówcę przemawiającego za rozprzestrzenieniem praw wyborczych, dały powód do namiętnej owacji ze strony jego słuchaczy. *Daily News* sądzi, że wybory wprowadzą do izby wielu ludzi nowych. Liczni deputowani, po ukończeniu długotrwałych posiedzeń izby prawodawczej, których termin obecnie upływa, nie będą już starali się o odnowienie swego mandatu. Stronnictwo liberalne zresztą, w obec postępu jaki w ostatnich czasach uczynili konserwatyści, czuje potrzebę wzmocnienia się nowymi osobistościami. „Nie należy co „fać się,” powiada *Daily News*, „przed żadnym „usiłowaniem, przez żadnym poświęceniem, aby „uczynić izbę o ile możliwości jak najliberalniejszą.”

Podług artykułu zamieszczonego w florenckiej *Gazzetta ufficiale* w przedmiocie ostatniej pożyczki, zapisy nie przenoszące 10-u fr. pozostaną utrzymane w całości, wszelkie zaś inne będą zredukowane do 9 od sta. Zapisy te w samym mieście Neapolu wyniosły do 4,700,000 franków renty. Jest to tem ważniejsze powodzenie, że podczas zaciągania poprzedniej pożyczki, zapisy

zebrane w tem mieście, były prawie nie znaczące. Udział Turynu w zapisach dowodzi, jak wielkie jeszcze zasoby posiada dawna stolica królestwa włoskiego. Sprawozdanie zresztą odczytane przez margrabiego de Roza przy otwarciu rady miejskiej przekonywa, że władze miejskie w Turynie nie straciły odwagi, i że żadne usiłowanie nie będzie zaniechane, aby uposażyć miasto w nowe żywioły pomyślności, i wynagrodzić straty spowodowane przeniesieniem siedziska rządu.

Podług objaśnień udzielonych przez ministra skarbu w pruskiej izbie deputowanych, zapas skarbu wynosi jeszcze w obecnej chwili 14,685,384 talarów, a ponieważ do tego zapasu przelewają się corocznie przewyżki dochodów, zamiast tego coby miały być przenoszone do następnego budżetu, zapas ten, jeżeli nie nastąpią jakie nieprzewidziane okoliczności, wkrótce powróci do dawnej swej cyfry. Takie doskonałe położenie skarbu, zmniejsza znacznie doniosłość starcia politycznego pomiędzy rządem a izbą.

Telegram z Wiednia z 5-go do *Hamb. Börs.* H. donosi, że 6-go, w chwili, w której cesarz austriacki będzie przebywał granicę węgierską, w Peszcie na ulicach porozlepiane zostanie obwieszczenie urzędowe, donoszące o zniesieniu w Węgrzech stanu tymczasowego, czyli stanu oblężenia. Inne postanowienia dotyczące się Węgier, mają być wydane po powrocie cesarza.

Wiadomości z Nowego Jorku, sięgające do 26-go maja donoszą, że były prezydent Davis oddany będzie pod sąd w Washingtonie, pod zarzutem zdrady stanu. Gubernator Fetcher, były minister wojny, James Seddon i sędzia Campbell zostali aresztowani i internowani. Powiadają, że jen. Lee także będzie aresztowany.

Podług depeesz z Meksyku, pod Matamoras, w d. 30-m kwietnia, nie miała miejsca pomiędzy cesarskimi i republikanami bitwa, ale po prostu potyczka. Republikanie zrejterowali, ścigani przez jen. Mejia.

Zwracamy uwagę czytelników na zamieszczoną poniżej korespondencję z nad Pełtwy.

\* *Kron. Wiest.* zamieszcza następną korespondencję z fregaty *Aleksander Newski*, kiedy takowa stała na kotwicy przy wyspie Hohland, dnia 20-go maja: Przepawy naszej eskadry dokonywały się tak szybko, że nim się zebrałem napisać do *Wiestnika*, byliśmy już blisko przystani kronstadtzkiej. Dnia 17-go kwietnia, o godzinie 4-ej rano, fregata *Aleksander Newski*, pod keizer-flagą, wypłynęła z przystani Villafranca, w towarzystwie korwety *Witiaz*, kliperu *Almaz*, fregaty pancerniej *Invincible* oraz okrętu *Montebello* i skierowała się ku Gibraltarowi. Fregata *Oleg*, któ-

ra została w przystani, otrzymała rozkaz odwiezienia J. C. W. W. Księżnej Marii Mikołajewnej do Spezzia, a następnie połączenia się z eskadrą. Przez ostatnie dni pięć przystań w Villafranca przedstawiała nader smutny obraz: skrzyżowane reje, wystrządy dział, powtarzane co pół godziny przez echo gór okolicznych, puszczane flagi—wszystko to okazywało stratę, jaką oplakuje cała Rosja. Okręt *Montebello* mający słabą maszynę, odpłynął od nas natychmiast i odsalutowawszy, powrócił znowu do przystani; fregata zaś *Invincible* eskortowała tylko do południka tulońskiego, i o godzinie 7-ej wieczór odłączyła się od eskadry, która, przy lekkim wietrze przeciwnym, przybyła o godzinie 9-ej rano dnia 21-go, do Gibraltaru. Tu zastaliśmy tylko fregatę *Racoon*, oraz kanonjerkę, i przebyliśmy do dnia 25-go. Dnia 23-go fregata *Oleg* przybyła do Gibraltaru, a następnego poranku korweta *Witiaz* otrzymała rozkaz wyruszenia do Ferrol, a dalej do Plymouth. Zaopatrzwszy się w węgiel, dnia 25-go, po obiedzie, podnieśliśmy kotwice i dopiero 28-go kwietnia, w skutku przeciwnego wiatru i fali, o 10-ej rano zarzuciliśmy kotwicę w Lizbonie. Salwy baterij nadbrzeżnych, okrętu pancernego angielskiego *Defence*, amerykańskich: *Niagara*, *Sacramento* i *Kearsage*, a nareszcie eskadry portugalskiej, przeprowadzały naszą eskadrę od wejścia na Tag, aż do samego stanowiska kotwicznego. O godzinie 11-ej przybył na naszą fregatę infant Don Augusto, brat króla, w towarzystwie swego orszaku, i znajdował się na nabożeństwie żałobnym za w Bogu spoczywającego W. K. Następę tronu Cesarzowicza. Dnia następnego, orszak przeprowadzający zwłoki Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Tronu, oraz admirał z oficerami, mieli zaszczyt przedstawiać się królowi. Dnia 1-go maja, eskadra podniosła kotwice, w towarzystwie *Defence* i *Niagara* oraz dwóch szkun portugalskich. Statki portugalskie około wieczora odłączyły się od eskadry, a *Niagara* i *Defence* przybyły wraz z nami, 5-go t. m., do przystani Plymouth. Tu zastaliśmy okręty pancerne: *Achilles*, *Black-Prince*, fregatę szrubową *Liverpool*, bryg *Squirrel* oraz parostatki *Gladiator* i *Sphinx*. Zaopatrzwszy się w węgiel, eskadra z statkami *Witiaz*, *Niagara* i fregatą *Liverpool*, podniosła kotwice dnia 7-go maja i wypłynęła na morze. W dwa dni po wyruszeniu z Plymouth, fregata *Niagara* odłączyła się i skierowała ku Holandji, a dnia następnego odłączył się *Liverpool*. Od 11-go do 13-go maja eskadra pozostawała w Christiansand, nabrała węgla, a ku wieczorowi 13-go, byliśmy już na morzu. Korweta *Witiaz* popłynęła przez Sund, nasze zaś fregaty *Oleg* i *Almaz* przez Bełt Wielki. Dopiero 14-go, minąwszy Skagen, spotkał eskadrę jacht królewsko-duński *Knup*, z wielkim marszałkiem dworu. Dnia następnego, na kotwicy pod Niborgiem, odwiedził fregatę i wysłuchał nabożeństwa żałobnego, N. król duński i książę następca, którzy około południa raczyli przybyć na swym jachcie z Korscer. J. W. książę następca przeprowadzał na swym jachcie eskadrę do wyjścia z Wielkiego Bełtu, gdzie mianowicie spotkaliśmy się z korwetą szrubową pruską *Victoria*. O godzinie 1-ej w nocy eskadra zarzuciła kotwicę przy wyspie Alsen, w Małym Bełcie.—Jeszcze od 12-ej w nocy widzieliśmy ognie fałszywej i rac statków transportowych *Artelszczyk* i *Krasnaja Gor-*

ulica Nalewki a raczej okna w domach po brzegach jej stojących, napełniły się orientalnymi fizonomjami ciekawej ludności tamtejszej; przyglądano się i pozomom i ludziom zarówno, aż nakoniec mrok zupełny, nakrywszy ziemię cieniem a niebo chmurami, zasłonił ten cały obraz i wkrótce potem oprawił składające go grupy w ramy domowych ścian, które po trzaskającej wycieczce milszemi się zdawały.

Saska kępa, ta wyspa rozkoszna, ta amfityrta wiślana zanurzająca się ciągle w jej kapryśnych falach—odzyskuje pomału swoje coroczne przywileje. Już mnóstwo osób zwiedza ją w święta i w dzień powszednie, a świadome takiego popędu publiczności, kolonje, przygotowały, mnóstwo kuraków i cały ocean mleczywa na gościnne onej przyjęcie. I w same święta zielone, Kępa przywabiła znaczną część spacerujących warszawian a bliska jej od Warszawy odległość i ułatwiona parowcami komunikacja, zachęcały nie jedną rodzinę, zwłaszcza też opatrzoną dziećmi, do użycia tego bliższego i mniej kosztownego niż do Bielan spaceru.

Pod czas, gdy znaczna część mieszkańców miasta Warszawy wydalila się za rogatki, po wiosenne powietrze i zielone wrazenia... zostało jeszcze dosyć osób do zapelnienia ogrodu i sali Szwajcarskiej Doliny, która przygotowujac się na przybycie orkiestry Bilsego, majacej grac pierwszy koncert w przyszla niedziele, zadawalnia tymczasem swych gości muzyka wojskowa i bufetem zaopatrzonym obficie; nie zbywalo rowniez na ochoczych gościach bawarjom i niższym nawet ga-

stronomicznie trunkowym zakładom—słowem, można powiedzieć, że pomimo nieprzyjemnej pogody, tegoroczne święta zielone odbyły się hucznie i wesoło, a bogate i gustowne tualety dam, dodawały uroku wszystkim spacerowym miejscom.

A propoz miejsc spacerowych, zauważyliśmy dziwny fakt, który powinien zwrócić uwagę przedsiębiorców tutejszych. Oto Warszawa, miasto mające przeszło 200 tysięcy ludności, nie posiada obecnie ani jednego miejsca, dokądby przyzwoite towarzystwo kobiet mogło przybyć na podwieczorek wiosenny. Wprawdzie Dolina Szwajcarska ofiaruje chętnie swoje altany w ogrodzie na cel podobny, lecz altany te przezroczyste zupełnie i zbyt jawnie stojące, nie są dogodnym dla takich towarzystw schronieniem; wreszcie też koncerta grywane tam zwykle pod czas wiosny i lata, przepełniając ogród gośćmi, nie pozwalają obsługiwać ich dość pilnie, a i sama nawet odległość miejsca stać się może przeszkodą do przedsięwzięcia podwieczorkowej wyprawy. Dawniej, mieliśmy ogródek wiejski, Dominika, i ogród Glińskiej na Pradze, gdzie można było ugościć towarzystwo rodzinne, a był jeszcze ogród Ohma za rogatką Wolską;—dziś, gdy te wszystkie zakłady opustoszały zupełnie i przeszły na prywatną własność, pozostała już tylko Saska kępa, która we dniu powszednie, może dać przyjemne schronienie i posiłek nawet, lecz której odległość wymaga kosztownego użycia drożek, dla liczniejszych zwłaszcza familij. Mniemamy, że obecny posiadacz Wiejskiego ogrodu, mógłby bądź sam założyć tam na nowo jakiś

zakład, na wzór istniejącego dawniej, bądź wydzierżawić go jakimś przedsiębiorcy, a w każdym razie urządzić wygodniej, odpowiednio kształcącemu się ciągle smakowi i wymaganiom postępu, który w swoim uroczystym pochodzie ciągnie za sobą wszystko, nawet bawarjańskie zakłady.

Jarmark wełniany, zbliża się już szybkim krokiem, a za nim ciągną się rzędem całe szeregi zabaw—loteryja fantowa i kwiatowy spacer w ogrodzie Saskim, później pewnie wyścigi, a może i cyrk Rentza nawet, odwiedzi Warszawę, tak mu niegdyś życzliwą!

W ogóle, cała ta druga połowa czerwca, corocznie ożywia Warszawę, gromadząc w jej mury świeże wiejskie żywioły. Kontrakty S-to jańskie, upał i mineralne wody—znaglają wiele familij wiejskich do zamieszkania przez czas jakiś w mieście ażeby później wrócić do domów na rozpoczęte żniwa.

Na przybycie tylu prowincjonalnych gości—Warszawa gotuje się zwykle i przysposabia skrzętnie. Hotele cieszą się wtedy zupełnym zaludnieniem opuszczonych numerów, Stępkowski, Lipkau i inne zakłady gastronomiczne ozębaja zawczasu Reoderera Edward Jarocki korzystając z bliskiego sąsiedztwa miodowej ulicy, którą tradycyjnie już, najwięcej przechodzą wełniarze, rozlokował za szklaną wystawą najpiękniejszego garnitury, zegarki i biżuterje; Thones i cały szereg idących za nim sklepów bławatnych, zawiesili ogromne szuby materjami i strojami tęczowego blasku a i bawarskie, wyższej sfery ogrody, jak Jasińskiego lub Meiznera naprzykład—żywią nadzieje, że i do

ka, które tym sposobem wskazywały nam miejscowość. Stanawszy na kotwicy, nasza fregata i *Oleg* natychmiast wzięły się do ładowania węgla. Około 3-ej po południu wzięliśmy z *Artelszczyka* cały potrzebny zapas węgla, *Oleg* również około tego czasu skończył ładowanie, i *Krasnaja Gorka* przeszła ku *Abmazowi*. Około godziny 6-ej wieczór przybył z Kiel jacht *Standard* i stanął na kotwicy. O 2-ej rano my, *Oleg*, *Abmaz* i korweta *Victoria* podnieśliśmy kotwice i ruszyli na wschód; transporty zaś i *Standard* skierowały się ku Kiel. Nazajutrz, przeszedszy Bornholm, spotkaliśmy korwetę *Witiaz*, a wieczór tegoż dnia 18-go, przy południowym krańcu Hohlandu, korweta pruską *Victoria* odłączyła się od eskadry. — 19-ty i 20-ty maja były najbardziej utrudzającymi dniami naszej żeglugi; chłodny SW. dochodzący siły wichru, przy ogromnym i nieregularnym falowaniu, oraz zniżenie temperatury do +3° Reaumur'a—oto czem nas powitała zatoka Fińska. Dziś, o 3-ej po południu, zarzuciliśmy kotwicę przy północnej wsi wyspy Hohland; wkrótce stanęła tam także na kotwicy fregata *Smiełtyj*, która przywiozła nam depesze z Kronsztadu. Jutro zarzucimy kotwicę pod Kronsztadem. Orszak zostający przy zwłokach w Bogu spoczywającego Następcy Tronu Cesarzewicza, składa się: z generała-adjutanta Anenkowa, tajnego radny Titowa, generał-majorów z orszaku Jego Cesarzkiej Mości Stürlera i Richtera, r. r. stanu Skarjatina, sekretarza w Bogu spoczywającego Cesarzewicza Następcy Tronu Oma, doktora Szestowa, oficerów gwardji: ks. Bariatyńskiego i Kozłowa, podporucznika konwoju własnego Jego Cesarzkiej Mości Panina z 8 ludźmi komendy i podporucznika Schluthauera. — Skład osób fregaty jest następujący: dowódca eskadry, k. admirał z orszaku Jego Cesarzkiej Mości Lesowski; dowódca fregaty kap. 1-ej klasy Fedorowski; starszy oficer k. l. Nikolew; oficerowie: szturmani Kurjam i Petrow; artyl. Fridowski, mechanicy: Hausman Sergejew, Iwanow i Leontjew; doktorzy: Chorjakow i Sajkiewicz; lejtnanci: Mojsiejew, Nowosiłski, Połozow i Wiśniakow; miczmani: Broniewski, Zawaliszin, Dmitrjew, Kwiatkowski, Kruzenstern i flag-oficerowie: Jelczaninow i Tudar, zakonnik pustelni Sergiejewskiej o. Pachoncijusz; 16 gardmarinow, 1 konduktor korp. inż. mech., 1 junkier, 1 mechanik wolny i 700 ludzi osady. Fregata przebyła zagranicą 22 miesiące.

\* *Kron. Wiest.* pisze, że 17 maja v. s. było bardzo chłodno przy mocnym wietrze od morza; pomimo to parowa fregata *Smiełtyj*, otrzymała polecenie odpłynąć o godzinie 2-ej na morze, dla spotkania eskadry wiozącej zwłoki s. p. Cesarzewicza Następcy Tronu, Wielkiego Księcia Mikołaja Aleksandrowicza. Duńska fregata, mająca na pokładzie swoim dziedzicznego księcia duńskiego, odłączyła się w Niborgu od eskadry i miała przyjść do Kronsztadu dniem wprzód od niej. Po południu chłodny wiatr zachodni znacznie się wzmógł, komunikacja z przystanią na łodziach stała się bardzo utrudnioną, prawie niepodobną. Tymczasem z brzegu odebrano zawiadomienie, że na spotkanie księcia duńskiego przybył do Kronsztadu poseł duński na parostatku *Newa*—jachcie parowym kierującego ministerstwem marynarki. W skutku tego fregacie *Smiełtyj*, polecono było stanąć na kotwicy i wyruszyć na morze 18 maja wieczorem. Na tej fregacie udadzą się sternicy mający wprowadzić do przystani i rozłokować na kotwicy okręta eskadry kontr-admirała Lesowskiego. Korweta duńska z księciem następcą oczekiwaną była w przystani 18 wieczorem, lub 19 rana, a eskadra z ciałem s. p. Cesarzewicza Następcy Tronu, Wielkiego Księcia Mikołaja Aleksan-

drowicza, prawdopodobnie przybyć miała dopiero 20 maja.

\* Korespondent zurichski do *Nadwiślanina* w nr. z d. 21-go kwietnia r. b. mówiąc o Towiańskim i jego sekcji, opisał scenę jaka miała zajść pomiędzy pewną matką a synem, który przeszedł na Towianizm. Według korespondenta, syn miał wyprzeć się matki publicznie za to, że starała się odwieść go z drogi obłądu. W krótko potem pod d. 6 maja owa matka, którą jest p. M. S., przesłała z Zurichu obszerną reklamację do najbliższego jej dziennika *Ojczyzny*, zaprzeczając podanym przez *Nadwiślanina* faktom, uniewinniając syna i występując w obronie Towianizmu, którego stała się sama najżarliwszą zwolenniczką i kapłanką według jej własnego wyrażenia. Reklamacji tej *Ojczyzna*, pomimo bezustannych z swej strony elukubracji o swobodzie i wolności, nie chciała pomieścić w swoich szpaltach; wydrukowała ją tylko na osobnych odbitkach. Nie otrzymawszy w ten sposób satysfakcji pani M. S. przesłała ową odbitkę wraz z listem od siebie datowanym z Zurichu 12 maja, do księdza Reinhardta proboszcza parafji katolickiej w Zurichu, prosząc go o polecenie przeczytania jej listu do *Ojczyzny*, publicznie w kościele. Lecz i tym razem żądaniu jej nie stało się zadość. W powrocie swoim do kraju pani M. S. pod d. 25 maja, rozesała z Berlina do wszystkich jej znajomych dzienników polskich, a zarazem i do nas, wraz z swoją odezwą owe listy, z prośbą o ogłoszenie takowych. Ze względu na to, że *Dziennik* nasz otwiera bezstronnie swoje szpalty dla każdego, byłibyśmy niezawodnie listy owe ogłosili drukiem, gdyby inne pisma odmówiły były dania pani M. S. satysfakcji. Ale że *Nadwiślanin*, który pierwszy wywołał tę kwestję, czuł się także w obowiązku zadość uczynienia żądaniu pani M. S. i w n. pod d. 31 maja, owe trzy listy wraz z dopiskiem od redakcji zamieścił, przeto pomimo prośby p. M. S. do nas zaniezionej, nie widzimy potrzeby powtarzania tego, co już było raz ogłoszone.

\* Do wiadomości podanej w *Dz. Warsz.* w n. 124 z d. 4-go czerwca o Towiańskim, gdzie między innymi w końcu powiedziano, że przymuszony w 1848 r. wydal się z Rzymu, Towiański udał się do Szwajcarii, i odtąd mowa o nim zamilkła—dodajemy jeszcze wyjątek z korespondencji do *Nadwiślanina* zamieszczonej w n. z d. 21 kwietnia o Towiańskim i jego sekcji, która jak się zdaje, coraz większe przybiera obecnie rozmiary w Szwajcarii, nie tylko pomiędzy emigracją polską, ale i temi osobami które do niej wcale nie należą.

Towiański ów mistrz wielki, pisze korespondent, dopiero przedwczoraj ostatni raz z Panem Bogiem rozmawiał, ztąd też „apostołowie i słudzy sprawy” wzdychają dziś co pięć minut dwa razy. Towianizm rośnie, zauważać to można na wielu przykładach, a mianowicie na kilku Towiankach. W Zurichu jest obecnie kilku apostołów, kilkunastu sług i kilku z nich przybyło tu dotąd z kraju, by poznać tę naukę u samego jej źródła. Nauki jawne odbywają się co niedzielę w ich synagodze, to jest pod koroną na Unter Strasse; dzień posiedzeń tajnych apostołskich nie jest mi wiadomy. Przedmiotem rozpraw publicznych są często ważniejsze chwile ostatniego powstania naszego. Moskala, według nich nie powinniśmy nienawidzić, ale przeciwnie hołd mu składać, bo on jest narzędziem Bożem, bo on z rozkazu Bożego nas chłoscze. Powstanie zbrojne było buntem przeciw Panu Bogu pośrednio, bo było rewolucją przeciw narządzi Jego.

Trzeba się było modlić, modlić bez końca, a Pan Bóg byłby nam dał Polskę. Żle na świecie, bo już od trzydziestu lat mąż Boży prawi naszemu narodowi zbawienie, ale zatwardziały naród nie chce słuchać głosu jego. Trudno pojąć, że ludzie tak wykształceni, jak niektórzy z Towiańczyków, mogą wierzyć podobnym bredniom. Podobne chorobliwe odczyty są tylko wybrykami podziwu przerywane: „oj święta prawda, święta prawda,” po czem całe zgromadzenie westchnie kilka razy, a apostoł czyta dalej. Obłąkanych tych ludzi i na ulicy po ciągłych wzdychaniach poznać można. Mistrza samego apostołowie tylko widują, dla reszty emigracji nie jest on widzialnym. Wszakże żądać nie można, by się mąż który z Panem Bogiem rozmawiał, który nowe zaprowadza chrześcijaństwo, który nowym staje się papieżem, profanem ukazywał. Mistrza oblicze dopiero tym oglądać wolno, co się już zupełnie swego wyrzekli zdania, co prawią rzeczy, których sami nie pojmują, co wzdychają na komendę, rzucają się placikiem na ziemię przed politycznym szarlatanem. Powtarzam wyraźnie, że Towiański jest politycznym szarlatanem; owa przesadna, choć wcale nie szczerza religijność służy tylko za płaszczyk do skrycia celów sekty, ma nadawać w obec ludzi uczuciowych „sprawie” urok świętości; orzeczenie moje opieram nie tylko na znanych „powodach”, na ostatniej broszurce Rożyckiego, na słowach Towiańskiego, które podczas powstania do swych apostołów wyrzekł w Solurze przy grobie Kościuszki, ale i na wielu innych nowszych zdaniach, jakie jego najpoufnejši rozszerzają apostołowie.

\* *G. Nar.* W Wiedniu wytopiła policja i oddała sądowi jakiegoś z Polski przybyłego człowieka, który się zajmował podrabianiem drobnych monet moskiewskich. Robił je z miedzi i posrebrał. Znaleziono przy nim rozmaite przyrządy, tudzież pewną ilość bądź już gotowej, bądź zaczętej monety zdawkowej i rubli pseudosrebrnych.

\* *Allg. Aug. Z. Bern, 31 maja.* Co do wychodźców polskich, rada związkowa postanowiła: 1) odtąd zapomogi ze skarbu związkowego mają być udzielane jedynie wszystkim chorym i rannym polakom; 2) zasiłki na drogę w granicach Szwajcarii mogą być udzielane wychodźcom polskim tylko do 15-go czerwca; 3) zasiłki na podróż za granicę mają być dawane tylko do końca tegoż miesiąca; 4) od tejże daty ustają wszelkie zapomogi dawane przez związek wychodźcom polskim. Udzielanie zapomóg staje się od pomienionej daty obowiązkiem rządów kantonalnych. Wszelakoż żaden rząd kantonalny nie może narzucać wychodźców polskich innemu kantonowi samowolnie i bez zgody tego ostatniego.

\* *G. Nar.* Z prowincji słyszymy, iż w kilku miastach obwodowych i powiatowych zamierzają obywatele tworzyć obywatelskie straże ogniowe, któreby w razie ognia stawały do ratowania, wyuczwszy się pierwszej porządku i sposobów odpowiednich. Ale któż ma te ogniowe straże obywatelskie nauczyć sposobu ratowania, kiedy w całym kraju prócz Lwowa nie ma żadnych straży ogniowych, kto ma je zorganizować? Dla miast naszych więc donosimy, że we Lwowie bawił długi czas za granicą, sam długi czas należał do straży ogniowej i sam już kilkakrotnie je organizował, p. Rożnowski. Miasta, które urządzają obywatelskie czy ochotnicze straże ogniowe, mogą go zaprosić do wprowadzenia ich w życie.

nich zawita jakaś część mniej arystokratycznych przybyszów na spacer, kafelek i muzykę; słowem, całe miasto cieszy się nadzieją ujrzenia „świeżego grosza” o który dzisiaj tak trudno!

Ponieważ w ciągu całego czasu upłynionego od ostatniego fejetonu teatralnego, dano tylko jedno widowisko w niedzielę, a przez dni następne aż do końca bieżącego tygodnia, obadwa teatry zamknięte będą, przeto, do dzisiejszego Tygodnia Warszawskiego dołączamy sprawozdanie z drugiego wystąpienia p. Couqui, która podczas niedzielnego spektaklu na scenie wielkiej, ukazała się w *Modniarkach*, balecie znany tu już od dawna lecz pozbawionym udziału pierwszej tancerki, której p. Piotrowska, jakkolwiek dobrze i wypracowana koryfejka zastąpić jednak nie może. Inaczej też zupełnie wydały się nam *modniarki* przystrojone w taką postać powietrzną, jaką jest p. Couqui. Ciężkie i mozolne pas, na które dotąd patrzyli przywykliśmy, przetworzyły się w tej samej roli w jakieś skrzydlate poloty; a już o piruetach podwójnych, pozach niepodobnych prawie do wykonania i lekkości w wykonywaniu szczegółów tańca — nawet mówić nie można, ażeby uniknąć porównania niemożliwego zresztą! Panna Couqui pod czas piruetu jest liściem porwanym przez wietrzną trąbę — pod czas

wielkiego tańca, jest ona ptakiem szybującym w powietrzu, a w chwili gdy wykonywa drobne pasy wzdłużne pozy, przetwarza się w barwistego motyla, którego oko nawet pochwyca i zatrzymać nie może...

Słyszeliśmy, że rola w *Modniarkach* jest najsympatyczniejszą z choreograficznych partij p. Couqui—wierzmy temu chętnie, albowiem nie da się ona porównać z Gizellą, w której pierwsza tancerka wiedeńska w nie tak już korzystnych znajduje się warunkach.

Oprócz pas de deux z Rządzą w pierwszym akcie i pas de quatre w drugim, gdzie p. Couqui tańczy znakomicie, wykonała ona nadto jeszcze dwa lóżne, lżejszego pokroju fragmenta, które jednakże powszechny zbudziły entuzjazm. Mówimy tu o *Kankanie* i *Czardaszu*, którym sławna tancerka umiała nadać tyle życia, ognia i charakteru, że na wstępach ulatujących za nią, porwała i oczy i ręce widzów, którzy ciągłym frenetycznym oklaskiem wyrażali swoje zachwycenie. Zwracamy jeszcze uwagę na prześliczne, a z tak zadziwiającą biegłością wykonane pas p. Couqui przy muzyce z karnawału weneckiego. Doprawdy, Paganini komponując to fantastyczne arcydzieło, nie myślał zapewne, iż znajdzie się kiedyś taki motyl sceniczny, który po dziwacznych tonach tej muzyki, jak po promieniach tańczyć będzie....

Podziwiając taniec p. Couqui, mamy jednakże słuszną do niej urażę—albowiem oszczędziwszy Gizellę zabiła nam jednak *Modniarki*, na które już później, po wyjeździe wiedeńskiej tancerki, nikt patrzeć pewnie nie zechce...

Trzecie wystąpienie p. Couqui [zapowiedziano nam na przyszłą sobotę w balecie *Asmodei*, podobno.

W przeszłą niedzielę, po mszy wykonanej w kaplicy instytutu muzycznego, odbyły się następnie na sali, w obec członków rady nadzorczej i profesorów, dalsze próby do popisów, mających się odbyć w ciągu b. miesiąca. Próby te okazały już dzisiaj znakomity postęp w rozwoju całej instytucji, a biorący w nich udział: pp. Byron Matylda, Welinowicz, Paschalis, Brzechwa, Macharzyńska, oraz pp. Górski, Mikulski, Józef i Stefan Grzywińscy, jak również 12-letni skrzypek Wieniarski—odznaczyli się rzeczywistymi talentami, które rozwinęły się i rozwijać będą pod cieniem tej prawdziwie użytecznej dla sztuki instytucji, która z każdym rokiem, z każdym nawet półroczem, daje dowody swej gorliwości i coraz bardziej odpowiada wysokości swojego zadania. *Al.*

\* *G. Nar.* Pożary panują nietylko w Galicji, ale i w niemieckich prowincjach Austrii. Tak samo i niedza, mianowicie w Styrii, gdzie niedawno temu sprzedano na licytacji przymusowej realność jednę w wartości 1,200 zlr. za 70 zł.: nikt nie miał pieniędzy, aby dać więcej. W Kroacji także niedza się wzmagą; w Zagrzebiu areszta za długi mnożą się niesłychanie. O Siedmiogrodzie jużesmy donosili; w Węgrzech spodziewają się niearodzaju, w ogóle we wszystkich prowincjach Austrii ogromna posucha zniszczyła po większej części zasiewy.

\* *Die Pres.* O przywiedzeniu do skutku pojednania pomiędzy Florencją i Rzymem, obiega nowa wersja, podług której kwestja ma być postawiona na gruncie konstytucyjnym, t. j. że ma być uzyskana uchwała parlamentu, mianowicie we Florencji, zanim przystąpienie zostanie do stanowej ratyfikacji. Myśl ta nie jest tak złą, i uskutecznienie jej przysporzyłoby ministerstwu nowych przyjaciół. Zresztą *entente cordiale* pomiędzy Rzymem i Włochami została do tego stopnia przywrócona, że na dowód tego przytaczają już liczne szczegóły. Tak powiadają, że w rezydencji letniej papieża w Castel Gandolfo robione są wielkie przygotowania na przyjęcie dwóch monarchów, którymi naturalnie są cesarz Napoleon i król Wiktor Emanuel. Trudno atoli przypuścić, ażeby wśród teraźniejszych okoliczności, cesarz chciał zrobić wycieczkę do Castel Gandolfo. Wspominamy o tej pogłosce dla tego, że jest uprzywilejowana przez polityków posiadających dobrą renomę.

\* *Allg. Aug. Z.* Korespondent paryżki do *Daily News* powiada, że nie ulega wątpliwości, iż w mowie księcia Napoleona, jedynie aluzje do Meksyku obraziły cesarza i spowodowały zerwanie. Na początku podbojów w Meksyku, Napoleon III powiedział: *C'est la plus grosse affaire de mon règne.* Obecnie spostrzega się on, że ten wielki pomysł był największym ze wszystkich popełnionych przez niego błędów, i z tego powodu dotknęła go tak mocno nielitościwa krytyka jego kuzyna. Na wszelkie inne liberalne elukubracje księcia, cesarz nie byłby zwracał uwagi; przywykł on do takich objawów i wie co ma trzymać o ich szczerości. *Daily News* zgadza się w zupełności z tem zdaniem i znajduje, że i księżę Napoleon nie ma należytego wyobrażenia o wolności. W chwilach w których księżę zwierza się poufnie, zwykł on mawiać: *Toutes les libertés possibles, et les canons dans la rue.*

\* *Die Pres.* W dniu, w którym znaczne posiłki francuskie posłane zostaną do Meksyku, należałoby wyprawić wielkie illuminacje we wszystkich stolicach Europy, z wyjątkiem Paryża i Florencji. Nawet w takim razie, gdyby z ostrych środków przedsięwziętych przez francuską flotę wojenną przeciw emigrantom amerykańskim, miały wyjść najpierw spory, a następnie kroki wojenne, Europa nie miałaby żadnego powodu do uzalania się. Puszczanie krwi Francji w obecnej części świata, powinno oddziaływać na naszą część świata uspokajająco. W takim razie król Leopold będzie mógł opuścić ten ziemski padół z przeświadczeniem, że dzieło jego trwać będzie nadal. Wówczas niepokoje w Ameryce zapewnią pokój w Europie. Niezawodnie uczucie prawdziwie cesarskie napełni duszę władcy Francji. Pigmiejczycy będą cieszyć się serdecznie, jeżeli nie zrozumieją tego monarchy wówczas, gdy poszły do zatoki meksykańskiej swe najlepsze wojska i okręta. Będziemy zadowoleni w tem przekonaniu, że podziwialiśmy tę część jego kolosalnego sposobu pojmowania rzeczy i działania, która tak dobrze nam rokuje.

\* Dzienniki angielskie bardzo są zaprzężone wrzuceniem jakie spowodowało zwycięstwo odniesione przez konia francuzkiego na wielkich wyścigach w Epsom. Koń ten był własnością hrabiego de Lagrange. Należy im oddać hołd za uprzejmość, z jaką przyjmują ten cios zadany ich narodowej miłości własnej, którą dotychczas usprawiedliwiały tak liczne zwycięstwa. „Szczere winszujemy naszym sąsiadom”, powiada *Times*, „takiego wypadku ucziwej walki”. „Pobito nas zaszczytnie na naszym własnym gruncie” mówi *Morning Post*, który nawet twierdzi, że „wazny ten wypadek tyle się przyczyni do serdecznej zgody, ile przymierza dyplomatyczne, lub traktaty handlowe”. Inne dzienniki angielskie w podobny przemają sposób i podobne objawiają uczucia.

\* *La Fr.* P. Bismarck przemawiał znowu 2-go b. m. w izbie niższej pruskiej dla odparcia zarzutu, jakoby prowadził z Danją układy w zamiarze zwrócenia jej Szlezwigu północnego. Oświadczył on, że jeżeli kwestja księstw nie została dotąd załatwioną, wina w tym względzie ciąży na oświadczeniach niestanowczych księcia augustenburgskiego. „Jeżeli księstwa „przystaną na nasze warunki”, nadmienią p. Bis-

marck, „w takim razie całkiem obojętnem będzie dla „nas, czy dadzą sobie tę lub ową konstytucję.”

\* *La Patr.* Jeżeli prawdą jest, że oplakany stan finansów zmusza rząd Stanów Zjednoczonych do rozpuszczenia części armji, to z drugiej strony nie ulega wątpliwości, że dotąd armja ta nie została zmniejszona o 400,000 ludzi. Wszystkie główne korpusa, zostające pod dowództwem Shermana, Granta i innych generałów, stały jeszcze obozem, w chwili odejścia ostatnich wiadomości, pod Waszyngtonem, gotując się do wielkiej rewji. Rozpuszczono jedynie, w zasadzie, niektóre oddziały ochotników, którym czas służby upływa w październiku, i sprzedano statki kupieckie uzbrojone przez rząd związkowy. Rozpuszczono także do domów 100,000 ludzi należących do ogromnego komisariatu armji związkowej. Na tem ogranicza się dotąd redukcja uskuteczniiona w kadrach wojsk amerykańskich. W każdym razie nie ulega wątpliwości, że armja Stanów Zjednoczonych, która liczyła niegdyś od 15 do 17 tylko tysięcy ludzi, wynosić będzie obecnie od 200 do 250 tysięcy, co stanowić będzie bardzo piękną liczbę jak na naród, który przedstawiany jest nam jako wzór do naśladowania.

\* *Rus. Inw.* Najjaśniejszy Pan najwyższej zatwierdził ruczył ułożony przez oddzielny komitet wojskowy projekt zmian i dodatków przepisów, jakie mają być wprowadzone w regulaminie bataljonowym, wydania z r. 1860.

\* *Rus. Inw.* Pułki znajdujące się w St. Petersburgu, od 26 maja (7 czerwca) zaczęły wychodzić do obozu Krasnoielskiego.

\* *Goł.* W dniach 19 i 20 maja (v. s.) nawiedziła Petersburg burzliwa jesienna niepogoda. W ciągu tych dwóch dni gwałtowny wiatr nie ustawał dąć od strony morza tak, że woda w Newie i kanałach podniosła się na kilka stóp. W niższych częściach miasta woda z odpływowych wodociągów wystąpiła na ulice i zalała mieszkania w suterenach. Wiatr był tak mocny, że w niektórych miejscach miasta pozrywał szyldy. Dnia 19 maja, wieczorem, przejeżdżanie powozów na mostach Troickim i Litejnym wstrzymanem zostało, a nawet przechodzący pieszo z trudnością mogli je przebywać. Na kanałach ustał ruch galarów i statków, bo te nie mogły przepływać pod mostami, z powodu wysokości wody sięgającej prawie ich pokładu. Przewożenie przez Newę także wszędzie wstrzymano. Okręta kupieckie na Newie, poniżej mostu Mikołajewskiego i przy ujściu rzeki, z trudnością trzymały się na kotwicy. Parostatki do Peterhofu i Kronsztadnu nie przestawały jednak kursować. Na odnodze morskiej pływały resztki belek i desek, niewiadomo z czego; być może z rozbitego galaru, który widziano w bliskości wiech. W Peterhofie uszkodzona została od wiatru jedna łaźienka. Dalsze urzędowe doniesienia dostarczają nam wiadomości o tej dwudniowej burzy, która jest rzadkiem zjawiskiem u nas o tej porze roku. Z admiralicji i z twierdzy dawano ciągle sygnały armatnie. W ostatnim czasie barometr ciągle się zniżył i przepowiadał burzę, a z 19 na 20 maja wskazywał już wiecher. Od wczorajszego dnia większa część wyspy krestowskiej zalana była wodą, jak niemniej wyspy kamienna i piotrowska. Na tych wyspach wiatr połamał mnóstwo drzew, a na piotrowskim wyrwał z korzeniem stuletnią sosnę, która obaliwszy się na sztachety sąsiedniego domu, złamała je. Miejscowość zwana „Staraja derewnia” zalana była wodą, która w „Nowej” dochodziła aż do cerkwi. Piotrowska wyspa zawałoną jest drzewem, zapewne naniesionym z rozbitych tratw. Na wyspach woda była słoną, co jest dowodem że napedzona została z dość odległego morza. Na wasylewskim Ostrowie cały prawie „Mały prospekt” zalany jest wodą, która poczęści spłynęła i na poprzeczne ulice. W wielu miejscach zalanych wodą przywożono żywność na czółnach, jako to, w niektórych ulicach wasylewskiego ostrowia, na wyspach piotrowskiej, kamionnej i t. d.

\* *Rus. Inw. Dep. tel. z Orenburga z d. 21 maja.* Wojska emira Buchary zajęły Chodżent, i mułła Alimkuł, nie mając środków stawiania oporu, uciekł w góry. Do tego dodaje *Rus. Inw.* Powyższy telegram z Orenburga wskazuje, że spory pomiędzy Bucharą a Kokanem nie składają się na korzyść Alimkuła, zarządzającego, z powodu małoletności chana, posiadłościami kokańskimi. Emir Buchary zmusił Alimkuła do ucieczki w góry, i zajął miasto Chodżent, leżące na lewym brzegu r. Syr Dardzi, pomiędzy miastami Taszkentem i Kokanem.

\* *St. Pet. Wied.* Dnia 4-go maja, dany był w Wilnie obiad pożegnalny dla byłego pomocnika dowodzącego o wojskami wileńskiego okręgu wojennego, generał-lejtnanta Chruszczewa, na który zebrało się do 90 osób.

\* Na polu krajowego przemysłu, rękodzieln i sztuki, każdy świeżo powstający zakład, jako rękodzieł

rozpowszechnienia pracy, spożytkowania kapitałów i zmniejszenia potrzeby uciekania się po zagranicze fabrykanta, witamy z prawdziwym zadowoleniem, a to tem bardziej, jeżeli szczerła i niedostająca liczba tego rodzaju krajowych zakładów, codziennie daje nam uczuć potrzebę ich pomnożenia. Potrzebie tej właśnie będzie odpowiadać stopniowo, nowy zakład mechaniczno-fabryczny założony obecnie ze znacznym nakładem, w domu Nr. 1855 przy ulicy Zakroczymskiej, w którym głównie produkowane będą, według najnowszych pomysłów i ulepszeń, aparaty i przyrządy telegraficzne, dzwonki elektryczno-sygnałowe, różnorodne do telegrafów przyrządy i przybory, narzędzia miernicze, narzędzia fizyczne, wagi różnych systematów, szczególnie decymalne i centymalne, prasy ręczne kantorskie i wszelkie inne artykuły w zakresie mechaniki wchodzące. Założycielem i właścicielem tego zakładu, jest znany z swego zamiłowania w mechanicznych studiach sztabs-kapitan 1 bataljonu saperów Woronców-Weljaminów, zarządzający polowym telegrafem, któremu również winniśmy urządzenie w Warszawie, tak małym kosztem, policyjnego telegrafu i komunikacji elektryczno-dzwonkowych, o których w swym czasie obszerniejszą w piśmie naszym podaliśmy wzmiankę. Nie wątpimy, że z zakładu tego przedewszystkiem korzystać zechcą urządzające się nowe żelazne drogi, przy zaprowadzeniu koniecznych aparatów telegraficznych i innych mechanicznych przyrządów, które tu na miejscu, stosownie do zamówienia, z zupełną, pod zaręczeniem zakładu dokładnością, nierównie taniej jak za granicą przygotowanymi być będą mogły. Zakład pomieniony w d. 22 maja (3 czerwca) t. j. w zeszłą sobotę, przez wielbnego kustosa soboru Imci ks. Czechowicza, religijnie w obec zebranych wszystkich jego pracowników poświęcony został. Aktowi temu obecni byli raczyli: JW. jenerałnego sztabu generał-major Witkowski, prezydent miasta, zastępujący warszawskiego ober-policjajstra pułkownik Kolyzskin, w zastępstwie generała Ulrycha, dowódcy 1-ej brygady saperów, dowódca bataljonu saperów podpułkownik Małkow, członkowie zarządu inżynierji, niektórzy kupcy i obywatele protegujący przemysł krajowy, oraz wyżsi urzędnicy administracyjnego i policyjnego zarządu miasta. Po zwiedzeniu zakładu we wszystkich jego oddziałach, obejrzeniu maszyn i aparatów fabrycznych, p. Weljaminów przyjmował zaproszone osoby z wystawną gościnnością w swoim mieszkaniu, odbierając szczere życzenia szybkiego rozwoju i pomyślności zakładu.

\* *G. Handl.* w sprawozdaniu tygodniowym giełdy warszawskiej pisze: Czynność naszej giełdy w wekslach na miejsca zagraniczne w tygodniu upłynionym mało była ożywiona, a obroty wekslowe w ogólnej sumie swej policyjnie tylko do średnich możemy. Chwiejące się notowania walut naszej na giełdzie berlińskiej, mało tylko w stosunku do ilości wywiezionego zboża, dotychczas w Gdańsku i Berlinie uskuteczniła sprzedaż onego, nader niskie za te produkta tam osiągnięte ceny, a nadewszystko brak ruchu wywozowego w portach Rygi i Petersburga, skutkiem którego nasz targ giełdowy nie był zasilany remessami, objaśniają nam przyczyny główne, dla których się kursa walut zagranicznych u nas w tygodniu upłynionym nie obniżyły. Wkrótce wypada nasz jarmark na wełnę, może on nam tym razem przyczyni większego napływu remess i tańsze kursa, chociaż dotychczas zwykle w porze jarmarku kursa nasze przeciwnie wyżej się trzymały aniżeli w porze o miesiąc wcześniejszej lub o tyle późniejszej. W tym roku jednakże mało w kraju naszym zakontraktowano wełny, tem samem mało sum załączkowych użyto, przeto w jarmarku samym spodziewać się należy większego dowozu wełny a przy kupnie wypłaty większych sum, które kupcy zagraniczni przygotować muszą, przywożąc z sobą albo gotowe remessy, albo dysponując na bankierów zagranicznych. A chociażby nawet tylko nasz pieniądz papierowy przywieźli, zawsze się zakupem onego za granicą do podniesienia się tam kursu naszej waluty przyczynią, co na obniżenie azia zagranicznych walut u nas wpłynąć nie omieszką. Tranzakcje w papierach publicznych i akcjach, w tygodniu ostatnim nader były ograniczone; listów zastawnych tak mało zakupywano, że kurs ich znowu się o  $\frac{1}{5}$ ,  $\frac{1}{6}$  obniżył. Obligi skarbu pozostały bez obrotu, a będąc ciągle ofiarowane, kurs ich od tygodnia poprzedniego o  $\frac{1}{2}$  obniżył. Pięcioprocentowe bilety Banku Cesarstwa spadły również o  $\frac{1}{2}$ , a mimo to chęć kupna ciągle mała. Obroty w akcjach kolei żelaznych ograniczyły się do kilku partij Bydgoskich i Terespolskich, zaś Warszawsko-Wiedeńskie i Rosyjskie, całkiem były zaniedbane. Nowa pożyczka premjowa, której oryginałów z dniem każdym więcej się pojawia, przy obniżeniu kursu poprzedniego o  $\frac{1}{2}$  do  $\frac{3}{4}$  prawie codziennie była kupowaną.

\* *Listy niewłaściciel do skrzynek pocztowych włożone, w dniu 25 maja (6 czerwca) r. b. a mianowicie: pod adresem, Julian*

Zieliński w Jakobsztadt, Michał Napiwkin w Rażani, Szymon Berner w Moskwie, K: Ajass w Wilnie, W: Sawicki w Petersburgu, Son Excellence Mer Alexandre Ostrowski a S. Petersburg, Ilje Szemszyn w Bełchowie Gub. Orłowskiej, Józefa Zaruska w Komarach, Franciszek Błoński w Przewozkach, Anna Mieczynska w Jonczewie, Ryfka Silberstejn w Pozniewie, Lassoth w Brześciu Lit., Bernard Fejnjung w Odessie, Rusanowski w Oranach, Iwan Semonow w Moskwie.

\* W dniu 23 24 i 25 maja (4 5 i 6 czerwca) 1865 r. urodziło się w Warszawie: *Chrześcijan*: płci męskiej 82, żeńskiej 80; *Starozakonnych*: płci męskiej 10, żeńskiej 3; razem 175; zaś *ślubienni*: *Chrześcijan*: Lewandowski Leon artysta teatrowy, z Lutostańską Aleksandrą; Wilczewski Wojciech kupiec, z Niewęglowską Marją; Perkowski Ignacy woźny sądowy, z Zawrewicz Pauliną; Niedzielski Franciszek żołnierz urlopowany, z Orłowską Józefą; Sławiński Piotr żołnierz urlopowany, z Szymańską Franciszką służącą; Dąbkowski Józef szewc, z Wesołowską Marjaną szwaczka; Jarzębowski Antoni mularz, z Tomaszewską Marjaną wyrobnicą; Różga Marcin służący, z Rybczyńską Anielą służącą; Konarski Julian rzemieślnik, z Abramowicz Pelagią; Melerowicz Wojciech żołnierz, z Dutkiewicz Marjaną wyrobnicą; Boniecki August służący, z Kochanowską Józefą służącą; Kierzek Jakób służący, z Janicką Rozalją służącą; Klunecki Franciszek pozłotnik, z Bonarską Joanną; Pągowski Włodzimierz pisarz wojskowy, z Pawlak Krystyną; Czech Władysław drukarz, z Manowska Anna; Stolarski Józef Byftreger, z Demkis Franciszką sługą; Budzelski Jan szewc, z Miszczyk Rozalją sługą; Kołodziejczyk Franciszek służący, z Michalską Teklą sługą; Radzikowski Marcin kowal, z Wydrzyńską Pauliną służącą; Mentzel Jan, czel mydlarski, z Ulrych Elżbietą sługą; Suchocki Jakób służący, z Kalisiak Apolonją sługą; Walczak Andrzej podoficer, z Krupińską Emilją sługą; Podleśny Franciszek czel. zdunski, z Kowalską Franciszką sługą; Trąckowski Andrzej czel. kraw., z Szumańską Anielą; Slezkon Michał żołnierz, z Kąkol Marjaną sługą; Siedtke Fryderyk lokaj, z Szczek Marjaną sługą; Bobrzyk Wincenty czelad. stol., z Kamler Emilją; Hikerty Piotr czel. stol., z Leitkep Franciszką; Jung Jan oficjalista, z Lapińską Julją; Palmowski Mateusz wyrobnik, z Gołaszewską Marjaną wyrobnicą; Winnicki Józef krawiec, z Andres Maryą; Piłow August żołnierz, z Pastuszyńską Marją sługą; *Starozakonni*: Szpilrain Mosiek kupiec, z Baumberg Felicją; Pass Wolf Lajzer handlarz, z Trembarc Surą; Mindelson Szapsia, z Grünlat Huda; zmarli: *Chrześcijan*: Olszewski Karol lat 46, urzędnik rady administracyjnej; Wernitz Krystjan Samuel lat 48, kupiec; Zalewski Lucjan lat 22, uczeń szkoły gł.; Krajnicka Anna lat 55, żona urzędniczka; Kowalski Wojciech lat 65, majster slus.; Schorsch Joanna Karolina lat 52, wdowa po majstrze szewc.; Werpachowski Józef lat 29, czelad. bednar.; Goździkowski Mateusz lat 75, czelad. stolar.; Rostanowicz Jadwiga lat 46; Skibińska Franciszka lat 27; Martin Józefa lat 35, żona szewca; Mączynska Julia lat 55, wyrobnicą; Konicka Katarzyna lat 40, wyrobnicą; Fibich Wojciech lat 45, dymis. żołnierz; Nikuta Weronika lat 12, uczennica instyt. głuchoniem.; Kraetschmar Marya lat 9; Wróblewski Karol lat 3, syn kucharza; Moszczeńska Kunegunda lat 2, córka ogrodnika; Konarski Franciszek rok 1 pół, syn wyrobnika; Habielski Władysław rok 1; Czarniawska Celestyna rok 1 miesiąc 2; córka slusarza; Bystrzycka Marjanna miesiąc 5, córka mularza; Rodach Ludwik miesiąc 9; Rowiński Stanisław miesiąc 1; Maniewska Bolesława miesiąc 10, córka zduna, Iberszer Stanisław miesiąc 3 dni 15, córka urzędniczka; Szypowska Joanna dni 28, wychowanka Dzieciątka Jezus; Openkowska Anna lat 2 miesiąc 1, córka oficjalisty; Łozińska Zofia rok 1 miesiąc 6, córka profesora; Wiśniewski Władysław miesiąc 2 syn szewca; Bromert Jan miesiąc 4, syn lakiernika; Hennich Rozalja miesiąc 9, córka rękawicznika; Fantaine Ludwika miesiąc 7, córka urzędniczka; Kęsicki Antoni miesiąc 10, syn krawca; Uziębło Franciszek miesiąc 8, syn urzędniczka; Liedtke Michał miesiąc 5 syn stelmacha; Krasuska Marjanna miesiąc 2 dni 15, córka dozorecy rewiru; Schloetzer Amalja miesiąc 1, córka slusarza; Pawłowska Kazimira lat 5, córka krawca; Sipowicz Stanisław rok 1 miesiąc 6, syn dozorecy rewiru; Gradowska Marja dni 3, córka kupca; *Starozakonni*: Szychta Lajzer lat 70; Simonsohn Kajla lat 17; Owczarek Brucha lat 2; Herc Icyk rok 1; Zand Zygmun rok 1 miesiąc 6; Tuchband Szaja lat 3; Wajs Hersz rok 1; Stankulka Goldk rok 1; Kielter Sura rok 1; Kulig Moszek miesiąc 4; Zyskind Hinda miesiąc 8; Silberleit Estera rok 1; Hert Lewek miesiąc 1; Eizenband bezimienna dni 1; Front Zajnwel miesiąc 1 dni 7; Rubinsztein Nucha miesiąc 10; Langman Moszek miesiąc 6; Rozenblum bezimienna dni 3; Fogel Mordka miesiąc 1 dni 7; Zawoznik Moszek miesiąc 2; dwoje dzieci nieżywo urodzonych.

\* W dniu 25 maja (6 czerwca) przyjechali do Warszawy, generał-lejtnant *Krasnokutski* z Włocławka; rzeczywisti radcy stanu *Pranisznikow* i *Kudrjawnew*, i radca stanu książę *Oboleniski* z Petersburga; — wyjechał zaś rzeczywisty radca stanu *Kukolnik* do Petersburga.

#### Prasa polska za granicą.

Dzień 22 maja, jest dniem żałobnym dla dawnej emigracji polskiej w Paryżu. Corocznie w dniu tym emigracja ta zbiera się w kościele w Montmorency, gdzie odprawia się nabożeństwo żałobne; po nabożeństwie ksiądz francuzki wchodzi na ambonę, a po kazaniu, w którym polityka większą gra rolę niż religia, obecni udają się na cmentarz dla odwiedzenia grobów Mickiewicza, Niemcewicza i innych znakomitości polskich z pierwszej emigracji, tam pogrzebanych. Paryżki korespondent *Dzien. Warsz.* \*) niedawno zdał sprawę z podobnej uroczystości, przy której był obecny i opisywał różne doznane wrażenia na widok szczątków dawnej emigracji, usiłujących odrodzić widmo z przeszłości i tłumów nowej emigracji, które,

jak powiadał, poświęcił ojczyznę dla złudzenia i mogły sądzić się w prawie zanosić skargę na umarłych, —których zasiew tyle dał trupów i wspomnień przerażających.

Korespondent paryżki *Dzien. Pozn.* także zdaje sprawę z żałobnej uroczystości w Montmorency w roku bieżącym, lecz uwagi jakie mu ona nasuwa, są zupełnie innej natury. Nie żałuje on rozlanej krwi, nagromadzonych gruzów w dążeniu do niedających się urzeczywistnić złudzeń; łzy, krew, spustoszenie, stanowią przedmiot do deklamacji przeciwko moskiewskiemu barbarzyństwu, ale nie zasługują na to, aby zwrócić poważną uwagę patryjotów. Korespondenta zatem inaczey uderzył widok dawnej i nowej emigracji zebranych razem w kościele i na cmentarzu w Montmorency. Dwie te emigracje wydawały mu się jakby dwie różne rasy, —jedna jako rasa olbrzymów, jeszcze trzymających się prosto, pomimo upadku; druga jako rasa pigmejczyków, zwyciężona przedtem nim zaczęła walczyć, a która nie umiała ani nie podjąć, ani nie utworzyć.

„Emigracja z 1831 wyniosła z sobą” powiada on „całą organizację polityczną kraju, miała w swem łonie mężów stanu i broni, którzy chociaż byli przedstawicielami sprawy przegranej, mieli prawo tę sprawę reprezentować, wyszli bowiem z kraju namaszczeni uprzednio sankcją woli narodowej, jawnem działaniem zdobyli sobie stanowisko polityczne i uznanie przynajmniej w pewnych kołach...”

... „Innem zupełnie jest położenie emigracji z 1864 roku. Niewyniosła ona z sobą ani imion uznanych, ani zreorganizowanego korpusu wychodźczego. Przy robotach tajnych, jeżeli i były jakie osobliwości bar-dziej wydatne, musiały się zebrać i zniknąć pod osłoną robót podziemnych.”

Po tym wstępie, korespondent robi szacowne i dziwne wyznania. Przedstawia on tajnych naczelników ruchu jako nie wiedzących dokładnie czego chcieli, co mogli, jako niezających narodu, któremu „chcieli „wcielić od razu, rzycałtem, dawne formułki wykute „po rozmaitych kuźniach emigracyjnych, nie zwracając baczenia na to, że naród, chociaż karmiony, nie „zawsze pożywa strawę”; jako „zużywających świętości „narodu na „płatanie figielków władzom” i dzielących się na nieprzyjazne stronnictwa, „które jedne i drugie „nie rozumiejąc narodu, przewodnikami być nie mogli.” Jest to faktem, dodaje korespondent, że „naród (jaki naród?) przechylił się na stronę tych co „gorętsze mieli serca, choć słabsze głowy.”

Korespondent powraca kilkakrotnie, jakby z upodobaniem, do tej politycznej i intelektualnej nieudolności ludzi, którzy stanęli na czele ruchu, do ich roz-dwojeń, i zapewnia w tym przedmiocie, że naród (zawsze ten nieokreślony wyraz naród!) wymierzając sprawiedliwość i kierowany instynktem, odłączył się od swych przewodników, sam powstał i wszedł samodzielnie na drogi swe własne.

Zapomniał tylko wyluszczyć jakie to były te *drogi własne*, i do jakiej kategorii należał *naród*, ciągle powracający mu pod pióro, a któremu przypisuje taką znakomitą dozę roztropności. Korespondent mówi o nieudolności dwóch obozów, jakie utworzyły się w stronnictwie tak zwanem narodowem: te dwa obozy, jak wiadomo, były, obóz białych i czerwonych. Obóz białych, mawiał: naród...; obóz czerwonych mawiał toż samo. Zatem już mamy dwa narody. Jakież był zaten trzeci o którym mówi korespondent? Zapewne to wielki naród, stanowiący większość w każdym kraju, orzący, bronujący, koszący i t. d., jednym słowem włościannie. Lecz widzieliśmy że ten naród nie brał wcale udziału w powstaniu, i dla tego właśnie był uważany przez nie jako nieprzyjaciel. Zatem, jak jest, pytamy się, naród korespondenta *Dzien. Pozn.*?

Cały list tego korespondenta, możnaby przytoczyć od początku do końca, dla okazania, jak zawikłana, bez związku, spreczna jest, cała ta logomachja publicystów emigracji. Wynoszą pod niebiosa powstanie z 1863 r., a przyznają wszakże, „że powstanie zaczęło się bez wiedzy tych co mu przewodniczyć mieli i „zgasło bez ich rozkazu!” Dodają oni: „Działanie „było tajne, emigracja tajna, to też nie mogła wyro-bić ani *jednej wydatnej osobistości* (to prawda); czynności bowiem wszystkich były zakryte, oddane na „dowolność sądów nieznających ani położenia, ani o-koliczności (któż je więc znał?) *zawistnych mierności*, co dla usprawiedliwienia siebie ochoczo ciskali „blotem na wszystkich i na wszystko (zatem nie *Dzien. Warsz.* ma monopol ciskania blotem na wszystko i „na wszystkich). Z tych gonitw wzajemnego szarga-nia, się smutny pozostał owoc; oto sponiewieranie „się wzajemne i rozproszanie sił wszystkich, niedają-cych się skupić *do żadnej pracy na przyszłość*. Wy-legła się choroba gorsza niż nienawiść partyjna, a „mianowicie zubożenie, apatia; wszyscy to czują, „każdy w głębi duszy uznaje potrzebę podzwignięcia

„się z tego nieokreślonego położenia, i z całą wiarą „wpatrzył się w kraj i ztamtąd *oczekuje hasła!*”

Jeżeli emigracja oczekuje na hasło z kraju, długo będzie oczekiwała i może spać spokojnie, bo kraj ma już dosyć zaburzeń i wcale nie jest gotów rzucić się z swego popędu w awantury, podobne do tych, w jakie go wciągnięto na jego szkodę.

*Ojczyzna* zdając także sprawę z żałobnej uroczystości w Montmorency, podaje całkowity tekst kazania, mianego z tego powodu przez księdza Perraud. Zbytecznym byłoby dodać, że kaznodzieja francuzki, nie znający wcale Polski, powtórzył tylko to, czego go nauczyli koryfeusze emigracji. Jak to powiedział paryżki korespondent *Dzien. Warsz.*, mowa ta była tylko reklamą na korzyść przeszłości, której niepodobna wskrzesić. Jeden ustęp tej mowy szczególnie nas uderza, mianowicie, gdzie wystawiając czyny ostatniego powstania, —uciekierów, którzy byli wszędzie z wyjątkiem pola bitwy, mówca porównywał sztandary jakich powstańcy nie posiadali, z sztandarami francuzkimi, poszarpanemi przez kartacze pod Sewastopolem. Trudno dalej posunąć nadużycie przenośni. Jak można się ośmielić profanować sławę nabytą pod Sewastopolem przez armję francuzką, porównyując ją ze smutnemi wawrzynami zdobytymi w głębi lasów, lub przeciwko ludziom bezbronnym przez mniemanych żołnierze niepodległości polskiej. Wątpimy bardzo, aby żołnierze francuzcy byli zbyt wdzięczni księdzu Perraud za to porównanie.

Kiedy Napoleon wyrażał zdanie, iż należy prac brudną swą bieliznę w rodzinie, nauczał, że są rany narodowe, których nie należy wystawiać przed oczy cudzoziemców. Napoleon miał słusność. Czy następnie korzystano z jego rady? Niestety! nie; a emigracja polska mniej niż ktokolwiek. Polak, niejaki p. E. Ł. K..., pisze z Lipska do *Ojczyzny*, iż sztukał do drzwi magnaterji polskiej, to jest Czartoryskich, Poniatowskich, Wąsowiczów, Potockich i t. d., w celu zebrania sumy 7,000 talarów, dla nabycia gruntu, na którym wznosi się pomnik księcia Józefa Poniatowskiego w Lipsku, a który ma być sprzedany przez publiczną licytację 15-go czerwca. Czy p. E. Ł. K... i *Ojczyzna* nie lepiejby zrobili, gdyby byli o tem zamilczeli? Wprawdzie była to sposobność dania przycinku magnaterji polskiej, i nie chciano się pozbawić tej rozkoszy czysto demokratycznej.

*Ojczyzna* z powodu wyjazdu z Warszawy trupy włoskiej i cyrku Hiniego, zapewnia, że „zabawy urządzone „przez rząd, nie mogą publiczności rozweselić.” Cokolwiek niżej donosi, że trupa artystów dramatycznych polskich ze Lwowa, spodziewana jest w Poznaniu, gdzie jak wiadomo nie ma teatru polskiego. Co będą robili ci biedni artyści, pośród ludności polskiej, która nie chce się rozweselić. Według tego co powiada *Ojczyzna*, emigracja pragnęłaby wsadzić nas na chleb i wodę, zapewne dla tego, aby łatwiej jej było wyciągnąć z kraju środki dla siebie, do rozweselenia się.

Usiłując przemówić że Polska nie chce się rozweselić, *Ojczyzna* przez dziwną sprzeczność, podaje opis suto-go balu danego przez obywatela w powiecie opatowskim, i uważa za zbrodnię uczestniczącym w nim damom, świetność ich strojów i przyjemność doznana w ucziwej zabawie. Przy tej sposobności, używa wyrazu *bachanalje*. *Ojczyzna* nie dba o uprzejmość dla dam. Wszystko to byłoby smutne, gdyby nie było śmieszne.

#### Ameryka.

\* *Messenger franco-américain*. Gabinet związkowy najbardziej się zajmuje kwestją reorganizacji stanów południowych. Zdania jak powiadają są podzielone; z jednej strony jest p. Stanton popierany przez jednego a może dwóch swoich kolegów; z drugiej prezydent i reszta członków gabinetu. Głosowanie murzynów na południu jest najtwardszym orzechem do zgryzienia dla mężów stanu w Washingtonie. Zapewniają że prezydent obawia się przyjąć na siebie odpowiedzialność za takie rozszerzenie prawa wyborczego, i że chciałby przed wydaniem postanowienia, zasięgnąć przynajmniej rady kongresu.

\* *Cour. des Et. Un.* wspominając o skutkach jakie spowodowało nagle usamowolnienie murzynów, powiada że podług wszelkich korespondencji, ani Karolina północna, ani Wirginia nie zdołały uniknąć niedogodności jakie pociągnęło za sobą wydanie rozporządzenia, w niczem nie złagodzonego poprzedniem prawodawstwem, takim które mogłoby stanowić jakiś rodzaj stanu przejściowego. W Norfolk generał Gordon ogłosił proklamację, która uprzedza murzynów aby pomyśleli o pracy, mogącej zaspokoić ich własne i rodzin ich potrzeby, gdyż rząd nie może ich dłużej mieć w swej opiece.

\* *La Fr.* Komisarz cesarsko-meksykański, o którego przybyciu do Nowego Jorku donosiły depesze, nazywa się p. Ludwik de Arrojo. Niektóre dzienniki

\*) Patrz *Dzien. Warsz.* z 18 (20) maja Nr. 119.

nowojorkskie narobiły wiele hałasu z powodu domniemych układów, wszczętych pomiędzy cesarzem Maksymilianem a generałem skonfederowanym Kirby Smith, dowodzącym jeszcze szczątkami wojsk południowych w Teksas. Komisarz meksykański zaprzeczył stanowczo tej wieści, oświadczając słusznie, że mogli ją wymyślić jedynie ci, którzy mają interes w popieraniu przedsięwzięcia filibustjerów przez obudzanie drażliwości ludu amerykańskiego.

#### Austria.

\* *Wien. Z. Wiedeń, 3 czerwca.* Cesarsko-królewski sąd krajowy wydał na wniosek prokuratora wyrok pod d. 31 maja r. b., wzbraniający dalszego szerzenia dzieła pod tytułem *Les vieux polissons*, par Alfred Sirven, Paris 1865, a to z powodu nieobyczajności tej książki. Cesarsko-królewska prokuratorja zaleciła zakwestrowaniu numeru 15 czasopisma *Kukuk* z d. 30 maja r. b., z powodu przekroczenia przeciw dobrym obyczajom; sąd krajowy potwierdził 1 b. m. to rozporządzenie.

#### Azja.

\* Powstanie taipingów nie zdaje się być jeszcze w dokończeniu, jakkolwiek *China Mail* sądzi, że w ciągu kilku miesięcy, całkiem przytłumionem zostanie. Ostatnie wiadomości przedstawiają powstańców jako w bliskości miasta Szangso, otoczonych z dwóch stron wojskiem cesarskim, podczas kiedy brzeg morski strzeżony jest przez statki celne. Donoszą także o zwycięstwie powstańców, gdzie cesarscy mieli stracić 1,000 ludzi; w poprzedniej zaś potyczce powstańcy stracili 2,000 ludzi, których według *North China Daily News* wzięto do niewoli a następnie stracono. W tymże dzienniku czytamy: Wojska cesarskie największych się dopuszczają barbarzyństw na europejczykach, z których dwóch zostało straconych bez odniesienia się do właściwych konsulów, trzech zaś trzymają w obozie cesarskim, jako jeńców w klatkach; cierpią oni męki najokrutniejsze, jakie tylko sobie wystawić można. Powodem do tego ma być podejrzenie, jakoby mieli sprzedawać broń dla powstańców. Mandaryni obiecali znaczne nagrody pieniężne za głowę każdego europejczyka, któregooby podejrzewano o pomaganie powstańcom; z tego wszystkiego w Amoy mocne ma panować nieukontentowanie pomiędzy europejczykami. Zbrodnie wszelkiego rodzaju do najwyższego doszły stopnia w Hong-Kong, urągają się z władz municypalnych, które do ukarania takowych są zupełnie bezsilne. Innego środka tu nie masz, by wyjść z tego położenia, jak ogłoszenie prawa doraźnego, co też wkrótce ma nastąpić. W bliskości Hong-Kong statek duński kupiecki *George-Andreas* atakowany został przez korsarzy, którzy złupiwszy go następnie opuścili; kapitan w walce poległ. *Overland-China-Mail* donosi, że siła morska tudzież wojskowa, nadal stale w tych krajach utrzymywane będą, ze stacjami w Japonji i Hong-Kong, które to miasto po 20,000 funt. ster. rocznie na koszt utrzymania takowej składać ma. Obecność w tych wodach znacznej siły zbrojnej, jakkolwiek sprawia pewne uczucia bezpieczeństwa w razie danym, nie jest jednak dowodem zaspakajającego położenia rzeczy. Rezultat stosunków z Japonją po sześciu latach pomimo zawartych z nią traktatów wiele zostawia do życzenia. Pomiedzy klasą ludności tak zwaną o dwóch mieczach, tudzież urzędnikami panującymi przeciwko europejczykom, wielka nienawiść przybierająca barwę patryjotyzmu. Jeden z dwóch zabójców straconych za zamordowanie dwóch oficerów angielskich, szedł na śmierć z rzadką determinacją, chlubiąc się ze swego czynu. Sir Rutherford Alcock zechce może korzystać z pierwszego pogwałcenia traktatu, by użyciem siły zbrojnej rozszerzeniu się tego antagonizmu przeciwko europejczykom zapobiedz.

#### Belgja.

\* *L'Indep. bel.* Tegoroczny sezon kąpieeli morskich, jak donoszą, obiecuje odbyć się pod najpomyślniejszymi dla miasta Ostendy wróżbami i już bardzo wiele znakomitych osób pozamawiały tak dla siebie samych jak i dla swoich rodzin mieszkania. Podług wiadomości zaczerpniętej z *La Flandre maritime*, donieśliśmy w ostatnich dniach o przybyciu w początkach m. sierpnia rodziny królewsko-wirtemberskiej; dziś dowiadujemy się jeszcze, że oprócz owych distinguished gości przybędzie jeszcze w tym samym czasie do Ostendy król bawarski w licznej towarzystwie, i że zostało już dla niego zamówione mieszkanie u Santoine.

#### Francja.

\* *La Fr.* P. Drouyn de Lhuys i p. Heeren, minister-rezydent wolnych miast niemieckich przy dworze tuileryjskim, wymienili dnia 1 b. m. ratyfikację traktatu handlowego i konwencji literackiej, zawartych 4 marca r. b. pomiędzy Francją i miastami han-

zeatyckimi i mających wejść w wykonanie z dniem 1-m lipca r. b.

\* *Die Pres.* Donoszą z Paryża, że akredytowani przy dworze tamecznym posłowie obcych mocarstw zerwali stosunki z księciem Napoleonem, i że ten został poniekąd proskrybowany przez całe ciało dyplomatyczne.

\* *Op. Nat.* Projekt urządzenia konnej policji miejskiej napotyka na przeciwników. Niektórych zraża wydatek jaki pociągnie za sobą kupno, karmienie, pomieszczenie i utrzymanie 600 koni. Wątpią aby patrol konny, którego stapanie z daleka słyszeć się daje tym którym ma z nienacka zaczepić, skuteczniejszą mógł rozciągnąć opiekę niż oddział policjantów pieszych. Jeżeli ajenci policyjni nie mogą przebyć pieszo drogi od środka Paryża do zewnętrznych cyrkułów, co jednak codziennie czynią wszyscy robotnicy których drożyna mieszkań wyrugowała aż za miasto, to prefekt policji mógłby urządzić obsługę za pomocą omnibusów, w rodzaju tej jakiej używają dla bryftregierów. P. Boittelle mógłby także mieć dla obsługi za-miejskiej kilka koszar urządzonych przy fortyfikacjach, w których pomieściłby ajentów zajętych w tamtych stronach. Komunikacja telegraficzna łączyłaby te koszary z prefekturą policji. Z zetknięcia idei powstaje światło, i bardzo być może, że teoria postępowania i ekonomiczna naszego korespondenta zmieni pod niektórymi względami zamiar wznowienia dawnej straży królewskiej Ludwika IX.

#### Hiszpanja.

\* *Corr. Hav. Bul. Madryt, 1 czerwca.* P. Gonzalez Bravo powiedział dziś w izbie, że stanowisko rządu daleko jest dziś silniejsze niż było stanowisko rządu francuzkiego przed 1848 rokiem, gdyż opiera się na ustalonej dynastji dziedzicznej.

#### Prusy.

\* *Pos. Z. Berlin, 2 czerwca.* Wielki książę oldenburgski miał wczoraj z rana, zaraz po swem przybyciu do Berlina, dwugodzinną konferencję z prezesem ministrów p. Bismarckiem, a następnie znajdował się na posiedzeniu izby deputowanych. Wczoraj wieczorem, po powrocie z zamku Babelsberg, wielki książę przyjmował znowu p. Bismarcka i miał z nim drugą konferencję.

#### Turcja.

\* *All. A. Z. Bukareszt, 27 maja.* *J. des Déb.* zamieścił niedawno wiadomość z Konstantynopola, że patriarcha tamtejszy chce wysłać do Bukaresztu jednego z kapłanów, który księciu Kuzie ma zagrozić ekskomuniką, w razie jeśli by nie odstąpił od prześladowania greckich zakonników. Wiadomość ta jest tylko w części prawdziwą. W rzeczy samej przybył tu przed kilku dniami grecki książę nazwiskiem Kleobulus jako wysłannik od patriarchy z Konstantynopola; ale nie po to, ażeby grozić kłatwą księciu Kuzie, lecz w celu poczynienia uwag co do niektórych nowo ogłoszonych paragrafów prawa, które nie zgadzają się z kanonicznymi prawami orthodoxyjnego kościoła. Jest to prawo zaprowadzenia w Mołdawji i Wołoszczyźnie małżeństw cywilnych, ustanowienia rumuńskiego, zupełnie od Konstantynopola niezawisłego synodu, jako też nie potwierdzone jeszcze przez księcia prawo, według którego najwyżsi kapłani kościoła orthodoxyjnego mają być uważani po prostu jako urzędnicy państwa, mianowani przez księcia i którzy przez niego mogą być zdegradowani z ich godności. Kleobulus nie tał się z celem swojej misji. Ale posłannictwo jego nie tylko w bardzo prędki ale i w szczególniejszy sposób skończyło się, gdyż za ledwie wysiadł on w jednym z tutejszych hotelów, przyszedł do niego prefekt policji i oznajmił mu, że powinien kraj w tej chwili opuścić, i że w tym celu może użytek zrobić z wozu policyjnego stojącego przed bramą. Odebrano mu wszystkie papiery i listy, przez co książę Kuza przyszedł także do posiadania pisma patriarchy i listu rekomendacyjnego danego Kleobulusowi przez ministra sułtańskiego. Potem odstawiono kapłana w towarzystwie policji aż do Giurgewa nad granicą położonego. Można sobie wystawić, jakie ten wypadek wywołał tutaj wzburzenie umysłów.

\* *Corr. Hav. Bul. Marsylja, 1 czerwca.* Listy z Konstantynopola donoszą, że Abd-el-Kader przed wyjazdem do Francji, zwiedzi pola bitwy w Krymie. Książę Kuza miał zaniechać zamiaru odbycia podróży na zachód.

#### Włochy.

\* *Allg. A. Z. Turyn, 29 maja.* Jak wiadomo istniał w armji włoskiej starożytny obyczaj, że żołnierze w dnie piątkowe i sobotnie musieli pościć, to jest nie mogli jeść potraw mięsnych. Minister wojny jen. Petitti ku wielkiemu zadowoleniu żołnierzy wydał rozporządzenie uwolniające ich od uciążliwego postu, również jak i od zupełnego wstrzymania się od jedzenia w wigilje czterech wielkich świąt.

\* *Köln. Z. Florencia, 30 maja.* Jak przeważną z samej natury rzeczy odgrywają rolę we Włoszech piemontczycy, najjaśniej okazuje się to od czasu przeniesienia stolicy do Florencji. Cały handel tutejszy znajduje się w rękach kupców turyńskich i medjolańskich; toskańczycy lubią zanadto wygodę i są za opieśzali, ażeby mieli zajmować się tak „podłym zyskiem.”

#### Korespondencje Dziennika Warszawskiego.

*Łęczycza.* W dniu 12 (24) maja, miejski stróż m. Konstantynowa, Stanisław Kazimierzczak, lat 19 liczący, powiesił się w stajni na rzemieniu.

*Sieradz.* W dniu 29 kwietnia (11 maja), w m. Widadawie, w domu tamecznego mieszkańca rozwaliły się ułożone w sieni deski, któremi 8-letnia dziewczyna, córka Arona Bergmana, rozgniecioną została.

*Katuszyn.* Dowódca 2-jej kompanji estlandzkiego pułku piechoty N. 8, porucznik Ignatjew, w dniu 7 (19) maja odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru.

*Włocławek.* O godzinie pierwszej w nocy z dnia 1 (13) na 2 (14) maja, spaliło się we wsi Włoszycy: dom z zabudowaniami gospodarczymi, 17 koni, 11 sztuk rogaczyny, 300 owiec, 3 wozy, 3 bryczki; nadto znalazł śmierć w płomieniach Winiarski, robotnik, pruski poddany, 60 lat wieku liczący; zaś owczarz Antoni Jankowski uległ mocnemu poparzeniu. Przyczyna pożaru niewiadoma.

*Radom.* W dniu 26 kwietnia (8 maja), w karczmie wsi Małoszyce zaszła bójka pomiędzy dymisjonowanym podoficerem Walentym Celek i włościaninem z wsi Jeziorowie Andrzejem Reich, skutkiem której Reich nazajutrz życie zakończył. Celek oddany pod sąd właściwy. — W tymże dniu, we wsi Trzyciąż, pijani włościanie: Tomasz Majas, Jan Kulis, Maciej Botozy i Wojciech Bieda, wyszedłszy z karczmy rzucali na siebie suchym błotem; Majas będąc mocno uderzonym, zabity został. — W dniu 14 (26) kwietnia, we wsi Turowie, gminie Olsztyn, spaliły się zabudowania, zaasekurowane na rs. 1630.

*Opoczno.* Zameżna włościanka ze wsi Bielowic, Ewa Gąsiorowska, lat 21 licząca, w dniu 2 (14) maja z niewiadomej przyczyny odebrała sobie życie przez powieszenie się.

*Radzyń.* W dniu 29 kwietnia (11 maja), o godzinie 8-iej po południu, podczas burzy uderzył piorun w dom starozakonnego Ela Goldsteina i zabił starozakonną Surę Goldstein; obok tego dwóch ludzi utraciło słuch.

*Przasnysz.* We wsi Zimno-wody znaleziono w dniu 5 (17) maja zakopane pomiędzy krzakami, dwie skrzynki mieszczące w sobie trzcionki drukarskie i 10 sztuk broni.

*Płock.* W dniu 3 (15) maja, konsystujący w m. Płocku praporszczyk, z muromskiego pułku piechoty N. 21, Baranowski, odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru.

*Sejny.* W dniu 7 (19) maja, w mieście Sejnach spaliły się zabudowania na rs. 470 oszacowane.

*Suwałki.* W dniu 5 (17) maja, podoficer z pułku kałuskiego piechoty N. 5, Iwan Kotow, wystrzałem z broni odebrał sobie życie. — W dniu 30 kwietnia (12 maja), we wsi Jeglińcach spaliło się 9 domów włościańskich zaasekurowanych na rs. 1,370.

#### Z nad Peltwy, 1 czerwca 1865 r.

Zapowiedzianego dziennika *Hasło*, wyszedł nareszcie numer na okaz, z umieszczonym programem na czele. Zawsze byłoby już dziś wydać sąd na program dzisiejszy, gdyż jak doświadczenie uczy, mało dzienników trzyma się wytkniętego przez nie programu, zmieniając i zastosowując go zwykle do czasów i zdarzeń a nawet do swych dogodności. Naprawdę jednak zapowiedzieć możemy, iż jeżeli *Hasło* chociażby obecnego programu na przyszłość się trzymało, znajdzie w kraju naszym, zawsze większość po swej stronie; a tem samem zada cios śmiertelny *Narodówce*, która jakby na złość drwi z opinji swemi codziennymi fałszami i obłudą.

Oto rozwodząc się korespondent *Narodówki* z Bolonji w Nr. 124 nad pochodzeniem nieskończonych ilości partijwe Włoszech, których siła niedochodzi stu tysięcy przedstawicieli, mówi o czterech najgłówniejszych stronnictwach, któremi są: 1) rządowe, 2) postępowe, 3) republikańskie (mazzinistowskie) i 4) ultramontańskie; zalecając przytem Polsce śledzić tętna narodowego życia włoskiego, wiedzieć jakie są kierunki we Włoszech, ażeby *kiedys*, mając doświadczenie z innego narodu, mogła się wystrzeżać pilnie zgubnego wpływu zwolenników wstecznych zasad.

Z tych czterech wyż wzmiankowanych stronnictw, wybierzemy — chcąc oddać je pod pręgierz naszych czytelników, jak niby to korespondent z Bolonji uczynił, to trzecie, t. j. republikańskie, a to ażeby ich przekonać, jak piszą dzisiejsi korespondenci naszych

dzienników, które przed kilku laty te same zasady popierały i dziś może nawet po cichu popierają.

Korespondent z Bolonji powiada, „iż zdaje mu się, że gdyby go kto zapytał co chcą mazziniści we Włoszech, nie umiałby odpowiedzieć, a nawet oni sami „zagadnięci w podobny sposób, zapomnieliby języka „w gębie.”

Otóż odpowiemy korespondentowi z Bolonji, iż bardzo łatwo mógłby na to odpowiedzieć, gdyby tylko chciał przypomnieć sobie dążenia miosławczyków w Polsce; czyż nie było to jedno i to samo? Powiada dalej: „Chcą niby rychłej wolności, a środki o jakich „zamysłają, oddaliłyby ich o paręset mil od Rzymu i „Wenecji; krzycząc przeciw rządowi, chcieliby obalić „monarchję, aby na gruzach królestwa utworzyć naj- „wolniejszą (niby to!) rzeszposolitę, która według „ich poglądów, mogłaby najłatwiej uzupełnić jedność „z prawdziwą wolnością.” Nie były środki używane przez burzycieli naszych w roku 1863 też same? czyż nie doprowadziły biedny nasz kraj, chociaż nie na kilkusetmilowe, a jednakże na takie oddalenie od jego przyszłości? nie krzyczanoż przeciw rządowi, chcąc obalić jego monarchję? Kończy wreszcie ten ustęp temi słowy: „Niech ich Bóg oświeci!” — Słowa podobne, możemy i my zalecić wszystkim naszym burzycielom należącym, chociaż nie do stronnictwa mazzinistów, jednak do stronnictwa Miosławskich, Guttrych, Kurzynów, Sapiechów, a nawet Niegolewskich i Bętkowskich i t. p.

Ustęp drugi opiewa: „Obalać wszystko, a potem „budować, czyż to ma chociaż trochę zdrowej w sobie „loiki? Dom można zburzyć i rozpocząć budowę na „nowo, lecz naród, naród cały czyż można według za- „chcianek wyrwać? Powodowani po największej „części samolubnymi widokami, krzyczą na wszyst- „kich w kolumnach nędznych swych dzienników, a „targając się na dzisiejszą monarchję włoską, oma- „niają każdego cudzoziemca, który nie znając dokła- „dnie tutejszych stosunków, sądzi w pierwszych chw- „lach pobytu swego we Włoszech, że to cały naród „grozi królestwu. Ja sam sądziłem dawniej według maz- „zinistów wszystkich Włochów i dla tego nie wierzy- „łem w ich rychłą wolność; lecz teraz poznawszy da- „leko lepiej tutejsze stosunki, widzę nieskończoną ró- „żnicę pomiędzy ludźmi szlacheckiej pracy, a krzyczą- „cymi próżniakami; pomiędzy stronnictwem czysto „postępowem, t. j. narodem włoskim, a kliką demago- „gów, liczącą same najlichsze zdolności.”

Pytamy się więc korespondenta z Bolonji po jego niby słodkich słowach, czy zdanie jego co do mazzinistów nie jest też zdaniem o Miosławskich et cons.? nie lepiejże byłoby, a nawet przystało, w dziennikach krajowych potępić takie same zdania najpierw swych własnych nieprzyjaciół, nie potrzebując brać przykładu aż z Włochów? bo czyż nie burzyła ta klika, — która jakby za zasadę sobie wzięła hulać i zasiadać przy zielonych stolikach, a zgrawszy się dziś, myśleć jutro o nowych spiskach, przynoszących nowe tysiączne fundusze na prowadzenie dalszej niby sprawy, — gmach stawiany przez nasz naród, prawie przez przeszło lat trzydzieści? i niewyróciłaż ona tego samgo narodu swemi ohydnymi zachciankami? Nie byliż wszyscy ci głosiciele wolności, powodowani samolubnymi widokami, jedni materialnemi, a drudzy dygnitarskiemi? Nie krzyczeliż i nie krzycząż do dziś dnia w swych ohydnych dziennikach: *Straznicy, Ojczyźnie, Wytrwałości* i t. p., targając się na monarchję rosyjską? nie mamili i nie mająż dalej opinii publicznej, nie znającej wcale naszych stosunków, że cały naród grozi rządowi; gdy tymczasem oprócz mniejszej nawet części znajdujących się za granicą, nikt o tem u nas ani myśli?

Moglibyśmy tu podać wypowiedziane w roku 1863 wyznanie wiary politycznej jednego z dzisiejszych współpracowników *Narodówki*, które od mazzinistowskiego ani na jotę się nie różni; ale cóż gotów się wyprzec jak najuroczyściej, jak Piotr swego mistrza nawet przed drugim zapianiem kura.

Zaprawdę, korespondent z Bolonji jeżeli na serjo tak myśli o mazzinistach, potępia tem samem i Miosławskich et cons., gdyż wiara polityczna pierwszych, nie różni się ani na jotę od drugich; a jeżeli potępia korespondent obce zło, powinien tembardziej potępić zło własne, które jak rak toczy wszystkie nasze najżywotniejsze wnętrzości.

Porównawszy zatem korespondencje dzisiejszej *Narodówki* z korespondencjami dawnego *Dziennika Narodowego*, trudno odgadnąć dążności pierwszej, i albo służą one do omamiania opinii, lub też do jej dogodności obecnego czasu, — by przybrawszy dziś skórę potulnego baranka, mogła na przyszłość użyć tym snadniej naturę krwiożerczej hyeny.

Bądź co bądź, wypowiadamy otwarcie, że w kraju

naszym nie uznajemy i nie uznamy nigdy innej partji, jak tylko tę, która wyrabiając się między samym narodem, a stanowiąc przeważną jego większość, stara się na drodze postępowej ale legalnej, za pomocą swych rządów, osiągnąć świetną przyszłość.

Hrabia Artur Gołuchowski, który był skazany przez sąd wojenny Tarnopolski na jeden rok więzienia, podał następnie o ulaskawienie; sąd wyższy w Wiedniu odrzucił jego prośbę.

#### Kronika Sądowa.

WYROK PRZECIWKO DRZEWIECKIEJ O DZIECIÓBÓJSTWO.

Obwiniona o dzieciobójstwo Agnieszka z Adameczków Drzewiecka, wdowa, ostatnio we wsi Boleszynie w powiecie kaliskim zamieszkała, wieku lat 35 licząca, wyrobnica, matka trojga dzieci, w kolejnych sądowych badaniach dobrowolnie przyznała, że zaszedłszy w ciążę z niesłubnych stosunków, stan swój brzemienności do chwili rozwiązania starannie ukrywała, nie o tem nie mówiąc, ani swej matce, ani swej siostrze, ani mieszkającej z nią wyrobnicy Antoninie Bystrzyckiej; w niedzielę zaś dnia 5 lipca 1863 roku, po obiedzie, będąc ze swemi krewnymi w karczmie, gdy poczuła bóle porodowe, nieznacznie wyszła bez pożegnania się i zboczyła w żyto po za stodołę, gdzie porodziła, stojąc, dziecię płci męskiej, które po przyjściu na świat było żywe i głos wydało. W tej chwili nagle przysła jej myśl uduszenia dziecka, sądziła bowiem, że skoro na ciążę uwagi nie zwrócono, więc jej poród zostanie w tajemnicy. Aby dziecię głośniejszy nie krzychało zdjęła z nogi podwiązkę i takową szyjkę mu zacisnęła, a gdy się już nie odzywało i miejsce zaraz odeszło, ciało dziecięcia pozostawiła w życie, a sama położyła się na krótki czas pod stodołę i usnęła, lecz gdy deszcz zaczął padać, udała się do domu i nie rozmawiając z Bystrzycką poszła spać.

To gwałtowne uduszenie dziecięcia i pozostawienie zwłok bez zabezpieczenia może by zostało na zawsze w tajemnicy, gdyby nie wypadek, że szczątki ciała dziecka przez psa rozszarpane i po kawałku rozniezione zostały.

Wójt gminy zawiadomiony o tym wypadku, posłał akuszerkę do wsi Boleszyna dla zrewidowania kobiet jakiegokolwiek podejrzenie na siebie ściągających, i taki właśnie przezorny środek ułatwił wykrycie Drzewieckiej, jako w świeżym stanie po porodzie będącej.

Sądowo lekarskie dochodzenie dopełnione na odgryzionej głowce i innych poszarpanych członkach okazało, że na szyi dziecięcia znaleziono skrawek perkalkowy około łokcia długości, przeszło cal szerokości, którym szyja dwa razy na około silnie zacisnięta i pod brodą na podwójną petlicę zawiązana była. Z tej pozostałości zwłok, mianowicie z główki zupełnie wykształconej, włosów dość długich i gęstych, twarzy okrągłej i tłustej, lekarz obducent wniósł, iż dziecko zupełnie wykształcone, donoszone, żywe na świat przyszło, i że przez obwiązanie szyjki życia pozbawionem zostało.

W myśl przeto § 136 Or. K. P. była prawna pewność, że dzieciobójstwo w rzeczy samej nastąpiło, to jest, iż śmierć dziecka Drzewieckiej żywo-cześnie urodzonego, była skutkiem czynu matki.

Ponieważ obwiniona odbyła poród bez żadnego świadka, przy braku więc dokładnych wyjaśnień co do okoliczności rodzenia towarzyszących, niepodobna było spuścić z uwagi przywiedzionych w jej tłumaczeniu się szczegółów i napomknąć o niezwykłym stanie usposobienia umysłowego, które zdawało się w części oddalać od niej podejrzenie rozmyślnego dzieciobójstwa.

Pytana o powód jaki ją skłonił do tak okrutnego obejścia się z własnym dzieckiem, podsądna przywozdziała, iż słyszała, że miejscowy ksiądz proboszcz innej jakiejś kobiecie odmówił chrztu dziecięcia niesłubnie porodzonego i zalecił wypędzić ją ze wsi. Ta wieść mocno ją obeszła i zmartwiła; nie wiedząc co robić, wyraża się, iż pod wpływem obawy wypędzenia, była jakby w obłądzeniu, i w takim trwożliwym uspo sobieniu dokonała czyn występny, którego teraz żałuje. Akta wprawdzie nie obejmują tej okoliczności, a przeciwnie tajenie brzemienności i położu, oraz samo odwiązanie podwiązki z nogi nie każą wątpić o tem, że obwiniona wcześniej powziąć mogła zamiar uduszenia swego dziecka; z drugiej jednak strony, gdy nie było pod tym względem zupełnego prawnego przekonania, gdy prawodawca w zakresie kary wyjątkowo uwzględniła stan niewiasty w chwili rodzenia, i na matkę która w samem rodzeniu dziecię zabija, lub przez rozmyślne zaniedbanie pomocy staje się śmierci jego przyczyną, lżejszą stanowi karę, powodowany uwagą iż cierpiąca skutkiem bólów porodowych może być

pozbawioną przytomności, — tę więc część tłumaczenia się Drzewieckiej sądy uznały słusznem przyjąć na jej korzyść i uznać że zabójstwo nastąpiło w skutek nagłego popędu — bez namysłu. Brak w działaniu zastanowienia i przygotowania, wspierał i to spostrzeżenie, że podsądna dziecka nie zagrzebała w ziemię, ani nie ukryła w innym miejscu, jak to mogła była uczynić; co przecież gdyby działała z wszelką przytomnością, dopełnić by jej było bardzo łatwo; o tem jednak nie pomyślała, że dziecko może być wynalezione i przestępstwo na jaw wyjdzie.

W takim położeniu sprawy sądy poprzednich dwóch instancji zastosowały do czynu obwinionej Drzewieckiej art. 923 Kod. i w myśl drugiej części tego przepisu skazały ją na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do mniej odległych miejsc Syberji na osiedlenie ze skutkami kary.

Tak osądzona Drzewiecka, w kaliskim więzieniu od 4 (16) lipca 1863 roku zatrzymana użalała się na zapadłe wyroki, uważając takowe za zbyt uciążliwe, oraz upraszała o złagodzenie kary ze względu na jej tłumaczenie się i powody przytoczone w obronie z urzędu.

Gdy wszakże pobudki zmniejszenia kary z nienaganego dawniej życia obwinionej, z jej poniewolnego stanu brzemienności, z chwilowego obłądzenia, z jej prostoty i szczerości tłumaczenia się powzięte mogące wyjednać wzgląd i łaskę Najwyższej władzy, nie mogły atoli uwalniać sędziego od ścisłego wymierzenia tego rodzaju kary, jaką prawo wyraźnie postanawia, senat więc rządzący odwołanie się Drzewieckiej oddalił był zniewolony i wyroki zaapelowane potwierdził.

Odpowiednie zarządzenie co do wprowadzenia w wykonanie tak zapadłych decyzji karnych, z pozostawieniem drogi łaski, już wydane zostało.

#### Kronika.

\* (Słowanska beseda). *Wand.* Dnia 30-go maja odbyło się uroczyste otwarcie lokalu towarzystwa besedy słowiańskiej w Wiedniu, przy ulicy Maksymiliana. Hr. Czernin, jako prezes towarzystwa, powitał liczne zgromadzenie, złożone ze słowian wszystkich plemion, mową serdeczną, w której wykazał ważność besedy słowiańskiej, jako punktu zetknięcia się wszystkich słowian zamieszkałych w Wiedniu, co da im sposobność wzajemnego poznania ich dążności umysłowych i płodów literatury; prezes zachęcił członków, ażeby skorzystali ze sposobności ustalenia życia towarzyskiego i wzajemnego poznawania jedni drugich, co się da osiągnąć przez liczne uczestniczenie w życiu towarzystwa i przez utrzymywanie przyjaźni i miłości bratniej. Jak ludy uznają solidarność interesów, tak samo (powiada mówca) i członkowie towarzystwa mają wspólność interesów, zależących na wzajemnem poznawaniu rozmaitych literatur słowiańskich i na podnoszeniu i wspieraniu życia towarzyskiego słowian w Wiedniu mieszkających. W końcu mówca wydał trzykrotny okrzyk: „niech żyje!” na cześć cesarza i króla, i takiż okrzyk na cześć równouprawnienia wszystkich ludów, tudzież na cześć słowian, które to okrzyki zostały powtórzone z zapadem przez liczne zgromadzenie. Następnie rozpoczął się koncert wykonany wybornie i ze zwykłą precyzją przez wiedeńskie towarzystwo śpiewaków słowiańskich. Śpiewane były pieśni we wszystkich językach słowiańskich. Prof. Förchtgott, zasłużony nauczyciel chórów towarzystwa słowiańskiego śpiewaków, odśpiewał z wielkim życiem *Hoslynske pisnie*. P. Zerpczycz dał się słyszeć ze swym dźwięcznym głosem w pieśni chorwackiej *Znašli*, Liwadica. P. Lech Nowakowski, artysta teatru narodowego we Lwowie, deklamował z rzadkim talentem *Farysa* Mickiewicza, co wywołało huczne oklaski. Po koncercie towarzystwo zasiadło do wspólnej uczy, podczas której wznoszone były toasta za pomyślność besedy, tudzież na cześć jej prezesa, komitetu i obecnych członków. W liczbie gości znajdowali się między innymi: patriarchy serbski Maszirewicz, kanclerz nadworny chorwacki Mazuraniec, radca stanu baron Ożegowicz, Palacki, dr. Purkynie, baron Helfert, archiprezbiter Rajewski, książe Czartoryski, hr. Stadnicki, dyrektor Bilka, prof. Szembera, dr. Gaj, adw. Mudron z Preszpurga, malarz Jarosław Czernak i t. d. W ciągu wieczora otrzymano przez telegraf 16 powinszowań z rozmaitych miast. Towarzystwo rozeszło się późno w noc w jak najlepszym usposobieniu ducha.

\* (Abdel-Kader) podług doniesienia jednej z gazet londyńskich tłumaczy historję życia Juljusza Cezara na język arabski.

\* (Nowa wyprawa do bieguna północnego) którą na ostatniem posiedzeniu towarzystwa jeograficznego, popierano jako nadzwyczaj pożądane przedsięwzięcie (nadszedł także w tym

przedmiocie list Dra Petermanna), znalazła dziś nieprzyjaciółkę w *Timesie*. Według zdania dziennika City, „nie się nie znajdzie ani odkryje u bieguna północnego. Owe uciążliwe, bezkorzystne i zupełnie prawie niebezpieczne podróże, nie budzą dziś już żadnego zajęcia.” *Times* zgodziłby się wreszcie z Drem Petermannem, który projektował podróż przez Spitzberg; nazywa on go „niemieckim profesorem,” który z głębi swojej nauki utworzył plan owej wyprawy i wyobrażenie o biegunie północnym. Obecni ciążliwie na posiedzeniu geografowie, sprzecznali się nad tem, który plan „najbardziej jest bez nadziei” (the more utterly hopeless). Od czasu jak Shevard Osborn opuścił Anglię, geografowie potracili głowy. Kapitan Osborn, który najlepiej wiedział jak nadać przedsięwzięciu pozór praktyki, przyznał się otwarcie że awanturnicze wyprawy podobają mu się mianowicie z tego względu, iż dają one oficerom floty nie mającym innego poparcia, możność odznaczania się w czasach pokoju. W końcu dodaje *Times* swoją uwagę: „Życzymy sobie tego bardzo, ażeby młode i zapalone głowy naszych marynarzy miały sposobność odznaczania się; ale muszą oni na innym szukać go polu. P. Edward Belcher powiada, że wieloryby opuszczają morze północne udając się ku równikowi, ponieważ lubią ciepłą wodę. Wieloryby są bardzo rozsądnymi zwierzętami. Chcielibyśmy, moglibyśmy to samo wyrzec i o geografach.”

\* Władysław Miller) znakomity pierwszy basista (primo basso assoluto), który obecnie śpiewa z wielkim powodzeniem w teatrze Wiktora Emanuela w Turynie, nie jest jeszcze zamówionym na przyszłe sezony.

\* (Teatr). *Krak. Z.* Feliks Benda, artysta dramatyczny, ulubieniec publiczności krakowskiej, otrzymał niedawno, jak powiadają, koncesję na założenie pod swym kierunkiem polskiego towarzystwa dramatycznego, które objeżdżać będzie miasta Galicji i dawać w nich w polskie przedstawienia dramatyczne.

\* (Sprzedaż dóbr). *Brom Z.* Dobra szlacheckie Kussowo, położone w powiecie Bydgoskim, o 1 1/2 blisko mili od Bydgoszczy, sprzedane zostały przez p. Dudi właścicielowi dóbr Hennigowi za sumę 138,000 talarów. W ciągu trzech lat majątek pomieniony przechodził po trzykroć z rąk do rąk, i za każdym razem cena jego wznosiła. Często zmiana właściciela może być korzystną dla sprzedającego, lecz nie dla samego majątku.

\* (Rabunek). *Temessu Z.* donosi, że d. 27-go maja rabusie napadli na urząd pocztowy w Palanka pod Illokiem i zabrali pakiet pocztowy z 20,000 złr. Pocztmistrz, który chciał się bronić przed przemocą rabusistów, został ciężko raniony.

\* (Tknięty piorunem). *Wien. Z.* Dnia 16-go maja pewna liczba robotników pracowała w pobliżu stacji drogi żelaznej Świętochłowice, na Szlaku pruskim, gdy wtem padł pomiędzy nich piorun i dotknął robotnika N. Przy bliższym obejrzeniu tego ostatniego okazało się, że gruby jego kapelusz filcowy przedziurawiony był po nad samem ciemieniem jak gdyby wielką kulą karabinową, włosy na prawej stronie głowy były z przodu całkiem osmalone i prawy policzek popalony. Ztąd prąd przeszedł na pierś a następnie do nóg, spalił spodnie i torbę skórzaną koło sprzączki metalowej, pod torbą zaś przedziurawił koszulę tek samo jak kapelusz. Ciało było w wielu miejscach popalone, i na nodze znaleziono znak wskazujący w jakim kierunku piorun ześlizgnął się nie ziemią. Zakopano robotnika N. w ziemię, i po kilku godzinach nieprzytomności, zaczął on oddychać i obecnie wraca szybko do zdrowia.

\* (Owoce i jarzyny na rynkach Paryża). Mało kto wie zapewne, jak ogromny na rynkach Paryża ruch panuje, z powodu sprzedaży owoców i jarzyn, w obecnej porze. Przez dwanaście pierwszych dni maja przybyło na targi 1,970 wozów z owocami, a 12,805 wozów z jarzynami, w której to liczbie 1,301 wozów samych kartofli; konsumpcja tej jarzyny tak jest znaczna, że w ogłoszeniach głównego zarządu rynkami, zajmuje ona sama wyłącznie całą ogromną kolumnę. Na tych 1,301 wozach mieściło się 13,010 hektolitrow, czyli 9,107 centnarów kartofli. Nie małą też rubrykę zajmują tu nowalje, których ceny mniej więcej są następujące: Niewielki garnuszek poziomek, od 20 centimów do 1 franka 10 centimów (10 do 55 groszy); szparagi forsowane od 50 cent. do 15 franków za wiązek; groszek zielony od 6 do 8 franków za kilogram (2 1/2 funta); szparagi inspektowe od 15 do 20 franków; kartofle nowe, od 1 fr. do 1 fr. 45 cent. za koszyczek wcale nie duży; za 100 wiązek młodej marchewki od 40 do 50 fr.; za 100 wiązek młodej

rzepy od 25 do 50 fr.; za 100 główek młodej kapusty od 7 do 22 fr.; za 100 wiązek pasternaku od 3 do 8 fr.; za 100 wiązek porów od 10 do 15 fr.; za 100 wiązek cebuli od 30 do 40 franków. Dodać do tego wypadu, że przy sprzedaży detalicznej, każdy przedmiot dla kupującego wypadu znacznie drożej.

\* (Wypadek). W dniu 25 maja (6 czerwca) w domu pod N. 1442 przy ulicy Wielkiej, wściekły pies pokojowy pokąsał jedenasto-letnią dziewczynę Wiktorję Fronkiewiczównę, oraz dorosłą osobę Justynę Kuniecką. Pies został zabity, a pokaleczonym udzielono pomoc lekarską.

**Rozkład jazdy na kolejach żelaznych**  
Warszawsko - Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej.

**Pociągi osobowe odchodzą.**

a. Na drodze żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej: z Warszawy o godzinie 6-tej rano; ze Skierniewic o godz. 7 m. 44 rano; z Piotrkowa o godz. 9 m. 47 rano; z Częstochowy o godz. 11 m. 56 rano; staje w Sosnowcu o godz. 2 m. 10 po południu; w Granicy o godz. 2 m. 3 po południu; łączy się z pociągami zagranicznymi które przybywają: do Krakowa o godzinie 5 m. 22 po południu; do Lwowa o godz. 8 m. 32 po południu; do Wiednia o godz. 5 m. 18 rano na drugi dzień; do Wrocławia o godz. 8 m. 32 wieczór; do Berlina o godz. 5 m. 40 rano na drugi dzień; do Drezna o godz. 3 m. 45 rano na drugi dzień.

Uwaga. Pociąg ten komunikuje się z pociągami towarowo-osobowym drogi żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej który wychodzi: ze Skierniewic o godzinie 8-jej rano; z Kutna o godz. 11 m. 10 rano; z Włocławka o godz. 2 m. 32 po południu, a staje w Aleksandrowie o godz. 4 m. 10 po południu.

b. Na drodze żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej: z Warszawy o godzinie 12 m. 30 po południu; ze Skierniewic o godz. 2 m. 15 po południu; z Łowicza o godz. 2 m. 47 po południu; z Kutna o godz. 4 po południu; z Włocławka o godz. 5 m. 26 po południu; z Nieszawy o godz. 6 m. 2 po południu; staje w Aleksandrowie o godz. 6 m. 24 wieczorem, łączy się z pociągami zagranicznymi które przybywają: do Torunia o godz. 9 m. 3 wieczór; do Bydgoszczy o godz. 10 m. 6 wieczór; do Gdańska o godz. 5 m. 17 po południu na drugi dzień; do Berlina o godz. 5 m. 40 rano na drugi dzień; do Brukseli o godz. 5 po południu trzeciego dnia; do Paryża o godz. 9 m. 45 wieczór trzeciego dnia.

**Pociągi osobowe przychodzą.**

a. Z drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej: do Warszawy o godzinie 9 m. 15 wieczór—wychodzą: z Sosnowca o godz. 12 m. 54 po południu; z Granicy o godz. 12 m. 50 po południu; z Częstochowy o godz. 3 m. 11 po południu; z Piotrkowa o godz. 5 m. 24 po południu; ze Skierniewic o godzinie 7 m. 35 wieczór.

b. Z drogi żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej: do Warszawy o godz. 4 m. 8 po południu—wychodzą: z Aleksandrowa o godz. 9 m. 50 rano; z Włocławka o godz. 10 m. 55 rano; z Kutna o godz. 12 m. 29 po południu; ze Skierniewic o godz. 2 m. 25 po południu.

Uwaga. Pociąg ten komunikuje się z pociągami towarowo-osobowym drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej który wychodzi: ze Skierniewic o godz. 2 m. 20 po południu; z Piotrkowa o godz. 6 m. 55 po południu; staje w Częstochowie o godzinie 10 m. 55 wieczorem i tamże nocuje.

**Kalendarz.**

We czwartek, 8 czerwca, — św. Maksymina bisk. i Medarda bisk. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 42; zach. o godz. 8 m. 15.

W piątek, 8 czerwca. — św. Pryma męcz. i Felicjana męcz. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 42; zach. o godz. 8 min. 16.

**CENY TARGOWE.**

| Rodzaj produktów         | d. 25 Maja (6 Czerwca). |                |
|--------------------------|-------------------------|----------------|
|                          | Czwartek od — do        | Korzec od — do |
| ruble srebrne i kopiejki |                         |                |
| Pszenica . . . . .       | — —                     | — —            |
| Żyto . . . . .           | 4 76                    | 4 92           |
| Jęczmień . . . . .       | — —                     | — —            |
| Owies . . . . .          | 3 20                    | 3 20           |
| Groch polny . . . . .    | — —                     | — —            |
| Kartofle . . . . .       | 1 23                    | 1 48           |
|                          | — 75                    | — 90           |

Pud siana od kop. 30 do kop. 38.  
Pud słomy od kop. 16 do kop. 18.

**Spostrzeżenia Meteorologiczne.**  
d. 25 Maja (6 Czerwca).

|                                  | o god. 6 z rana. | o god. 4 po po. |
|----------------------------------|------------------|-----------------|
| Barometr w milimetrach . . . . . | 756'06           | 754'80          |
| Termometr 100-stop . . . . .     | + 16'0           | + 20 8          |
| Stan nieba . . . . .             | na p. g.         | p. ch.          |

Największe ciepło + 17'8 R. Najmniejsze ciepło + 12 0 R.  
Z rana 26 maja (7 czerwca) + 10'7 R. ciepła.  
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali—.

**KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ**  
dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1865 r.

| Monety.  | Żądano |       | Płacono |            |
|--|--------|-------|---------|------------|
|  | Rs.    | Kop.  | Rs.     | Kop.       |
| Pół-Imperjały Rosyjskie . . . . .  | —      | —     | —       | —          |
| Dukaty Holenderskie nowe ważne . . . . .                                 | —      | —     | —       | —          |
| Frydrychsory Pruskie . . . . .   | —      | —     | —       | —          |
| Ruski Kurant . . . . .   | —      | —     | —       | —          |
| <b>Papiery.</b>  |        |       |         |            |
| Oblig. Skarbu za 100 R. (oprócz kupo.)                                   | 88     | 92    | 88      | 59 1/2     |
| Listy Zastawne białe III Okresu (oprócz kuponu) za 15 R. . . . .         | —      | —     | —       | —          |
| ditto Serja II . . . . .   | 14     | 7 1/2 | 14      | 5          |
| Obligacje Częst. na 500 Zł. (opr. kupo.)                                 | —      | —     | —       | —          |
| Cert. Banku na Oblig. Częstokowe lit. A. na 300 Zł.                      | —      | —     | —       | —          |
| „ „ lit. B. na 200 Zł. bez proc. . . . .                                 | —      | —     | —       | —          |
| „ „ „ procentowe   | —      | —     | —       | —          |
| Dowody Komis. Centr. Likwi. za 100 Zł.                                   | —      | —     | —       | —          |
| Rosyjska pożyczka z r. 1854 opr. kupon.                                  | —      | —     | —       | —          |
| „ „ z r. 1855 . . . . .  | —      | —     | —       | —          |
| Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych . . . . .          | 123    | 25    | 122     | 75         |
| Oblig. Współki Żegl. Parowej w Królestwie Polskiem po R. 750 . . . . .   | —      | —     | —       | —          |
| Akcje Współki Żegl. Parow. po R. 100.                                    | —      | —     | —       | —          |
| Akcje Drogi Żelaz. Warsz.-Bydgoskiej, po R. 100 i 500 . . . . .          | 78     | 50    | 78      | 33         |
| Akcje Drogi Żel. War.-Wied. za sztukę.                                   | 78     | 50    | 78      | —          |
| Obligacje Kolei Żelaznej Warszawsko-Petersburgskiej za rs. 100 . . . . . | —      | —     | —       | —          |
| Akcje Drogi Żelaz. Warsz.-Terespola. (oprócz kuponu) . . . . .           | 101    | —     | 100     | 50         |
| Metaliki Lutowe . . . . .  | 100    | 33    | —       | —          |
| „ Sierpniowe . . . . .   | 100    | 66    | 100     | 33         |
| Rosyjska pożyczka prem. z 1865 (op. kup.)                                | 106    | 50    | 106     | 25         |
| Bilety Banku Państwa Rosyjskiego . . . . .                               | 93     | —     | 92      | 75         |
| <b>Wexle.</b>  |        |       |         |            |
| Amsterdam . . . . . 250 Zł. hol.   | 2 m.   | —     | —       | —          |
| Berlin . . . . . 100 Talar.  | 2 m.   | 111   | 15      | 110 92 1/2 |
| „ „ „ „ „ „ k. t.  | —      | —     | —       | —          |
| Gdańsk . . . . . „ „ „ „ „ k. t.   | 2 m.   | 110   | 92 1/2  | 110 70     |
| Hamburg . . . . . 300 B. Mk.   | 2 m.   | 169   | 20      | —          |
| Londyn . . . . . 1 Ft. St.   | 3 m.   | 7     | 58      | 7 56       |
| Moskwa . . . . . 100 R.  | 1 m.   | —     | —       | —          |
| Petersburg . . . . . „ „ „ k. t.   | 1 m.   | 99    | 66      | —          |
| Paryż . . . . . 300 Fraa.  | 2 m.   | 90    | 60      | 90 45      |
| „ „ „ „ „ „ k. t.  | 1 m.   | —     | —       | —          |
| Wiedeń . . . . . 150 Zł. W. A.   | 2 m.   | 103   | 65      | 103 50     |
| Wrocław . . . . . 100 Tal.   | 2 m.   | —     | —       | —          |

Wartość kuponu bieżącego od Oblig. Skarbow. Rs. — k. 74 1/2  
„ „ „ od Listów Zastawnych kop. 27 1/2  
„ „ „ Od rosyjskiej pożyczki z roku 1854 kop.

**KURSA TELEGRAFICZNE.**  
z Berlina d. 25 Maja (6 Czerwca) 1865 roku.

|                                     | żądata | płaca   |
|-------------------------------------|--------|---------|
| <b>z Berlina.</b>                   |        |         |
| 5ta Pożyczka Rosyjska . . . . .     |        | 75      |
| 6ta „ „ . . . . .                   |        | 91 1/2  |
| Obligacje Skarbowe 4% . . . . .     |        | 74 1/2  |
| Listy Zastawne 4% . . . . .         |        | 76 1/2  |
| Bilety Banku Rosyjskiego . . . . .  |        | 80 1/2  |
| Weksle na Warszawę . . . . .        |        | 80 1/2  |
| „ Petersburg 3 tygodniowy . . . . . |        | 88 1/2  |
| „ „ 3 miesięczny . . . . .          |        | 88 1/2  |
| „ Londyn 3 „ . . . . .              | 6      | 23 1/2  |
| „ Paryż 2 „ . . . . .               |        | 81 1/2  |
| „ Hamburg 2 „ . . . . .             |        | 151 1/2 |
| „ Wiedeń 2 „ . . . . .              |        | 92 1/2  |
| Koleje Rosyjskie . . . . .          |        | 80 1/2  |
| Nowa Pożyczka Premiowa . . . . .    |        | 88 1/2  |
| Żyto na targu . . . . .             |        | 39      |
| „ dostawę późniejszą . . . . .      |        | 42 1/2  |
| <b>z Wiednia.</b>                   |        |         |
| Weksle na Londyn . . . . .          |        | 108 70  |
| „ Hamburg . . . . .                 |        | 80 60   |
| „ Paryż . . . . .                   |        | 43 20   |
| Pożyczka Narodowa . . . . .         |        | 75 60   |
| 5% Metaliki . . . . .               |        | 70 80   |
| Akcje Banku Kredytowego . . . . .   |        | 182 50  |
| <b>z Paryża.</b>                    |        |         |
| Renta 3% . . . . .                  |        | 67 50   |
| Akcje Kredytu Ruchomego . . . . .   |        | 783     |
| <b>z Londynu.</b>                   |        |         |
| 3% Papiery (Consols) . . . . .      |        | 89 1/2  |
| Targ zbożowy . . . . .              |        | —       |

\* Sprostowanie. W wczorajszym numerze Dziennika, na kolumnie 7-jej, szpalcie 6-jej, w wierszu 43-m (kronika, o ruskiem towarzystwie muzycznym), zamiast „w Warszawie,” czytać należy „w Saratowie.”